

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVIII П'ЯТНИЦЯ, 16 ЛИСТОПАДА 2001 РОКУ ЧИСЛО 46 VOL. CVIII FRIDAY, NOVEMBER 16, 2001 No. 46

Українські ініціятиви представлено в Об'єднаних Націях

НЬЮ-ЙОРК. – Дипломатія повинна бути додатковим механізмом у боротьбі з тероризмом – вважає Україна. У виступі перед 56-ою сесією Генеральної асамблеї ООН 10 листопада міністер закордонних справ Анатолій Зленко сказав, що Організація Об'єднаних Націй повинна віднайти можливість дипломатичного й політичного вирішення проблеми боротьби з тероризмом.

Міністер А. Зленко заявив, що його країна вважає війну в Афганістані необхідним заходом у боротьбі з тероризмом, але він наголосив, що ООН повинна ініціювати пошук дипломатичних і політичних рішень кризи в Афганістані. За словами А. Зленка, афганський народ, що переживає постійну гуманітарну кризу, став заручником терористів.

Виступаючи англійською мовою, міністер запропонував створити окрему міжнародну інституцію для координації кампанії проти тероризму. „Це не повинно бути черговою бюрократичною інстанцією, а радше ефективним механізмом консолідації міжнародних зусиль. В пам'ять про тисячі жертв терористичних атак і для подальшого об'єднання наших зусиль, я хочу запропонувати від імені уряду України оголосити 11 вересня міжнародним днем боротьби з тероризмом".

(Закінчення на стор. 3)

В Українському Інституті Америки 12 листопада ц. р. (зліва): Сергій Гриневецький – голова Одеської обласної ради; посол Валерій Кучинський – постійний представник України в ООН; Людмила Зленко; Анатолій Зленко – міністер закордонних справ України; Алла Кучинська; Сергій Погорельцев – Генеральний консул України в Нью-Йорку; Світлана Погорельцева.

Американсько-російська зустріч

ВАШІНҐТОН. – До США у вівторок, 13 листопада, на триденну офіційну візиту прибув Президент Росії Володимир Путін. У Вашінґтоні відбулася його зустріч з Президентом США Джорджем Бушем. Після цього у середу, 14 листопада, переговори продовжилися на ранчо Дж. Буша у Тексасі.

Провідники США та Росії обговорили перебіг антитерористичної кампанії в Афганістані, питання про протиракетну оборону та про значне скорочення стратегічного ядерного озброєння, а також проблеми двосторонніх взаємин. Однією з точок обговорення були пляни Америки збудувати оборонний щит.

Напередодні візити обидва президенти висловили сподівання на досягнення домовлености щодо протиракетної оборони. Росія покищо продовжує наполягати на збереженні договору з ПРО від 1972 року, тоді як США вважають його застарілим.

Про те, що США мають намір значно скоротити свій ядерний арсенал, Президент Дж. Буш повідомив за кілька годин до початку офіційної візити Президента Росії. При цьому не гратиме ролі, скорочуватиме Росія свій ядерний потенціал чи ні, заявив Дж. Буш в інтерв'ю журналістам у понеділок, 12 листопада. За інформацією з американських урядових кіл, Дж. Буш плянує мати менше, ніж 2000 боєголовок, тобто навіть менше, ніж пропонує Росія. В. Путін, зі свого боку, перед виїздом з Москви, сказав, що очікує позитивних результатів від своєї поїздки до США.

(Закінчення на стор. 5)

„Наше завдання - з'єднати чесних людей"

НЬЮ-ЙОРК. – Давно вже не можна було зустріти такої кількости відповідальних членів української громади Нью-Йорку, як 6 листопада, на привітанні однієї з найпопулярніших постатей у політичному житті України – Віктора Ющенка. Вони виповнили вщерть залі Українського Інституту Америки, вичікуючи нетерпляче появи колишнього прем'єра України, а сьогодні провідника передвиборного бльоку „Наша Україна" і надію на перемогу в близьких виборах до українського парляменту. Рясними оплесками привітали зібрані цього винятково почесного гостя, а президент СКУ А. Лозинський привітав його в імені усіх присутніх.

Щирість привітання можна було завважити у всіх дальших виступах. Присутні з великою увагою приймали міркування провідника бльоку „Наша Україна". В його словах було багато оптимізму, що він і сам підкреслив, коли йшлося про майбутнє України. Він перечислив корисні зміни, які зайшли в Україні в останніх роках, хоча не поминув також деструктивних сил, що раз-у-раз захитують стабільність життя. Тут він згадав спад рівня платні, погіршення економічного стану, брак демократичних сил у парляменті, а передусім – постійне збільшення кількости політичних партій, число яких доходить до 120. Отож він запевнив слухачів, що мусить вернутися в політичне життя і працює для бльоку „Наша Україна", бо уважає, що треба змобілізувати усі політичні сили України і „з'єднати усіх чесних людей". Він визнав, що бльок готується до виборів, а після виборів має надію, що бльок перетвориться на об'єднання партій. В. Ющенко дав декілька прикладів праці й успіхів бльоку „Наша Україна", який підтримують не тільки молоді люди, але й ветерани, і що „Наша Україна" має все більше і більше прихильників. Дякуючи представникам українського Нью-Йорку, що зібралися на цю зустріч, він ще раз підкреслив, що хоче знайти співпрацю з усіми чесними людьми і вірить у спільну перемогу.

Після слів В. Ющенка присутні мали нагоду звернутися до гостя зі запитаннями, на які, однак, не завжди отримували таку відповідь, якої сподівалися, а чули радше дипломатичне оминання „деяких проблем". Наприклад, не отримали точної відповіді щодо плятформи „Нашої України", хоч виборча кампанія починається через шість тижнів, як і щодо перспективи покращання зовнішньоекономічних стосунків між Україною і США.

В. Ющенко признав, що Україна мала б допомогти у теперішній політичній ситуації біженцям в Афґаністані – наприклад, направити гуманітарну допомогу (Україна мала високий урожай цього року), як це роблять інші держави. Коли його запитали, звідки „Наша Україна" дістане ті десятки мільйонів долярів, котрі будуть потрібні для проведення виборчої кампанії, він відповів, що надіється на підтримку „від чесних бізнесменів" у різних областях. За вимогою нового закону, навіть щоб почати виборчу кампанію, бльок „Наша Україна" мусить внести грошову заставу за кожного кандидата. Щоб забезпечити собі більшість у наступній Верховній Раді, бльок повинен представити принаймні 300 кандидатів – тобто, грошову заставу сумою близько 6 мільйонів амер. дол.

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Новий міністер оборони

КИЇВ. – Президент України у понеділок, 12 листопада, підписав указ про призначення міністром оборони України начальника генерального штабу Збройних сил генерала Володимира Шкідченка, який виконував обов'язки міністра після відставки Олександра Кузьмука. В. Шкідченко – єдиний український генерал, який вільно розмовляє англійською мовою. Він пройшов усі військові щаблі – від командира сотні до командувача Одеським округом. В Україні політики та експерти позитивно відреаґували на призначення новим міністром оборони В.Шкідченка. Це призначення оголошено на тлі дискусій в Україні, під час яких деякі політики висловлювались за призначення міністром оборони цивільної особи. Аналітики кажуть, що генерал Володимир Шкідченко буде добре сприйнятий і Заходом, і Сходом, тому що він є представником нової ґенерації українських військових.

Громадськість відзначила День примирення

ЛЬВІВ. – Цьогорічне свято назвали Днем єднання і пройшло воно під гаслом „З любов'ю збудуємо Україну". День примирення у Львові відзначають вдруге. Для львів'ян воно має символічне значення: конфесійне єднання і порозуміння для душевного миру і спокою. В неділю,11 листопада, сотні вірних різних конфесій та віросповідань зібралися біля стін львівської ратуші, щоб спільною ходою рушити до символічних пам'яток міста. Дорогою проголошували спільну молитву, яку підготували напередодні свята керівники всіх релігійних громад. Вісімнадцять представників різних церков та конфесій звернулися з вітальними промовами до учасників акції. Посадник Львова Василь Куйбіда сказав: „Нехай Львів стане для України серцем злагоди. Любов будує Україну." Монахи роздавали на вулицях Львова окрайці хліба. До речі, після минулорічного свята примирення на Львівщині не сталося жодного релігійного конфлікту.

Завершився курултай – з'їзд кримськотатарського народу

СІМФЕРОПОЛЬ. – У столиці кримської автономії 11 листопада завершився четвертий курултай кримськотатарського народу, котрий тривав три дні. На його адресу Президент України Леонід Кучма надіслав вітального листа. Як заявив голова Меджлісу кримськотатарського народу Мустафа Джемілєв, одним з головних питань форуму було представництво кримських татар в органах влади Криму в ході майбутніх виборів. Сьогодні репатріянти становлять 13 відсотків населення півострова, тоді як у парляменті Криму немає жодного представника інтересів депортованих. Делегати курултаю також визначилися щодо участи кримських татарів у виборах до парляменту України. До нинішньої Верховної Ради було обрано двох представників кримськотатарського народу – самого Мустафу Джемілєва, який пішов за списком Народного руху України, та заступника голови Меджлісу Рефата Чубарова, який переміг у мажоритарному окрузі. Цього літа меджліс знову уклав угоду про співробітництво на виборах з НРУ, що дозволить представникам кримських татар потрапити до мажоритарного списку бльоку Віктора Ющенка.

Президенти України і Молдови провели переговори

КИЇВ. – Речник Президента України Ігор Сторожук повідомив, що після переговорів „віч-на віч" глав держав у Вінниці 9 листопада відбулися переговори української і молдовської делеґацій у розширеному складі. Основною їх темою були питання активізації торговельно-економічних взаємин між двома країнами. Також обговорено двостороннє співробітництво між митними і прикордонними відомствами для вреґулювання ситуації на українсько-молдовському кордоні „в контексті боротьби з нелеґальною міґрацією і контрабандою". Українська сторона виключила можливість запровадження економічних санкцій проти Придністров'я. Про це заявив Президент України Леонід Кучма на прес-конференції після закінчення переговорів з Президентом Республіки Молдова Володимиром Вороніним і після українсько-молдовських переговорів у Вінниці. Зі свого боку, В. Воронін висловив вдячність керівництву України, яка „виконує ролю країни-ґаранта у вирішенні придністровського питання».

Продовжено дозвіл на переліт американських літаків

КИЇВ. – Україна 8 листопада продовжила до кінця листопада мандат, який надає американським військово-транспортним літакам право перетинати український повітряний простір над Чорним морем. За повідомленням Міністерства закордонних справ, уряд України схвалив таке рішення у відповідь на звернення США. Мандат, як і раніше, діє лише стосовно транспортних літаків і літаків-заправників. Перші літаки скористалися українським повітряним простором 9 жовтня. Станом на 8 листопада над Україною пролетів 221 американський військово-транспортний літак.

Перше академічне видання Пересопницького Євангелія

КИЇВ. – У Національній бібліотеці України імені Вернадського у неділю, 11 листопада, відбулося представлення першого академічного видання видатної пам'ятки української духовної культури – Пересопницького Євангелія (1556-1561рр). Символічно, що ця подія відбулася у День української писемности та мови, зауважив академік НАН України Олексій Онищенко, який очолював редакційну колеґію наукового видання „Пересопниці". Публікація рукопису Пересопницького Євангелія – одного зі символів української духовности – є ознакою вірности нашого народу славним традиціям своїх предків на благо майбутнього України, наголосив академік. Академічне видання Пересопницького Євангелія – книга обсягом у 700 сторінок з 32 чорно-білими та 16 кольоровими ілюстраціями. Оздоблення видання виконане за зразками українських кодексів ХУІ століття.

Конкурс української мови

КИЇВ. – Міжнародний дитячий конкурс з української мови, організований Міністерством освіти і науки України спільно з Ліґою українських меценатів, Освітньою фундацією імені Петра Яцика, проводитиметься з листопада по березень і починатиметься щорічно 9 листопада – у День української писемности та мови. Про це повідомив у понеділок, 12 листопада, міністер освіти і науки Василь Кремень. Конкурс, за його словами, має на меті сприяти утвердженню державного статусу української мови, піднесенню її престижу.

Створено „координаційні штаби" з виявлення нелеґальних іміґрантів

ЛЬВІВ. – Зростання числа нелеґальних міґрантів змусило керівництво Львівщини створити в кожному районі области координаційні штаби, що мають виявляти групи нелеґалів. Львівщина є транзитом на шляху до основного каналу нелеґальної міґрації з ісламських країн і сусідніх держав, який зосереджений на Закарпатті. Сотні нелеґальних міґрантів без документів або з підробленими документами осідають у прикордонних районах Львівщини. Через те виникла потреба створити так звані координаційні штаби з виявлення нелеґальних міґрантів. До праці комітетів залучають місцевих студентів, школярів та громадськість. Переправлення нелеґалів через кордон переростає у дуже прибутковий, добре організований бізнес для безробітного населення Львівщини.

Україна та Еспанія підписали угоди співпраці

КИЇВ. – Україна та Еспанія 7 листопада підписали три документи: угоду про співробітництво в галузі боротьби зі злочинністю; угоду про науково-технічне співробітництво та меморандум про консультації між міністерствами закордонних справ України та Еспанії. Про це повідомив міністер закордонних справ України Анатолій Зленко на спільній прес-конференції з міністром закордонних справ Королівства Еспанія Юзепом Піке, який 6-7 листопада перебував в Україні з офіційною візитою. А. Зленко повідомив, що найближчим часом планується підписати угоду між Україною та Еспанією про уникнення подвійного оподаткування; угоду про культурне співробітництво та угоду в галузі туризму. У Міністерстві праці та соціяльної політики України опрацьовується проєкт угоди про тимчасове працевлаштування, переданий еспанською стороною. Під час переговорів А. Зленко та Ю. Піке обговорили питання боротьби з тероризмом.

Бльок „ФНП" переіменовано на „ Бльок Юлії Тимошенко"

КИЇВ. – Після тривалих консультацій провідники бльоку „Форум національного порятунку" та сім партій, які входять до нього, 7 листопада вирішили перейменувати його на „Бльок Юлії Тимошенко". Про це повідомив заступник голови „Бльоку Юлії Тимошенко", провідник Української народної партії „Собор" Анатолій Матвієнко. При цьому він зазначив, що можливою зменшеною формою назви бльоку може бути слово „Б'юті". Водночас сама Ю.Тимошенко вважає це слово „виключно трактуванням журналістів". Вона наголосила, що бльок перейменовано „для персоніфікації відповідальности за все, що відбуватиметься в політичному житті країни". Ю.Тимошенко зазначила, що виборець повинен побачити окремих політиків, які візьмуть на себе відповідальність за все, що відбувається у політичному житті, оскільки, за її словами, Президент України Леонід Кучма „на себе за це відповідальности не бере". Ю.Тимошенко також відзначила позитив у перейменуванні бльоку „Наша Україна" на „Бльок Віктора Ющенка, Наша Україна".

В Україні повинні святкувати тільки загальнонародні дні

КИЇВ. – На державному рівні мають бути визнані святковими та вихідними днями лише ті, які пройшли випробування часом і стали загальнонародними. Таку думку висловив 7 листопада директор Інституту політики Микола Томенко. За його словами, загалом ситуацію із так званими „політичними" святами слід вирішувати у такий спосіб, щоб в Україні залишилось лише головне офіційне державне свято, яке святкується усім народом – День незалежности. М.Томенко зауважив, що, „на жаль, Україна, при своїй складній соціяльно-економічній ситуації, дозволяє собі розкіш так часто офіційно чи неофіційно святкувати, що це стало певною аномалією". Тому 7 листопада, на його думку, спонукує до теми законодавчого вреґулювання так званих офіційних і неофіційних свят з тим, щоб „повернути їх до цивілізованої світової практики".

Катастрофа українського вертольота в С'єра-Леоне

КИЇВ – Біля столиці С'єра-Леоне Фрітавну 8 листопада зазнав катастрофи вертоліт Мі-8 українського миротворчого континґенту місії Організації Об'єднаних Націй. За повідомленнями, на борту гелікоптера були 4 члени екіпажу, офіцери 20-го окремого вертолітного загону Збройних Сил України, і 3 пасажири – співробітники місії ООН у С'єра-Леоне. У С'єра-Леоне військ ООН більше, ніж у будь-якій іншій країні світу. У ході пошуково-рятувальних робіт знайдено тіла командира екіпажу, льотчика-штурмана і одного представника ООН. Для з'ясування причин і обставин катастрофи створена спеціяльна комісія.

За повідомленнями інформаційних аґентств

УГГ – вже історія, але жива і незабутня

Р. Л. Хомяк

КИЇВ. – Це була незвичайна прес-конференція: за столом, забарикадованим мікрофонами, п'ятеро осіб розповідали про події чвертьстолітньої давности; їх слухали люди з блокнотами, камерами й диктофонами – більшости цих слухачів 25 років тому ще на світі не було, або лежали в пелюшках.

Прес-конференція відбулась 8 листопада, в переддень 25-ої річниці створення Української Гельсінської Групи (УГГ), чи як тоді, 9 листопада 1976 року, вона називалась – „Українська громадська група сприяння виконанню Гельсінських угод", яку очолив Микола Руденко.

М. Руденко – нині Герой України – сидів за столом з мікрофонами, а поруч з ним – Василь Овсієнко, який став членом УГГ аж 1978 року, бо коли творилася ця група, був політв'язнем; Левко Лук'яненко, який погодився стати засновником групи, хоч сам недавно повернувся з 15-річного ув'язнення; Раїса Руденко – формально не член УГГ, але її довголітній секретар і зв'язкова; Осип Зінкевич – нині керівник благодійного фонду „Смолоскип" у Києві, а тоді організатор команд, які доносили до західнього світу інформації про діяльність провозахисників і дисидентів в Україні; Євген Захаров, голова Харківської правозахисної групи, яка збирає і видає історію цього руху та слідкує за порушенням прав людини в незалежній Україні.

Можна годинами говорити про труднощі, з якими нині зустрічаються українські журналісти, про брак свободи преси в Україні і справді незалежних засобів масової інформації. І нинішні українські журналісти це залюбки роблять. Але на прес-конференції для відзначення 25-річчя УГГ мова йшла про повний інформаційний вакуум в Україні в той час. Микола Руденко згадував, що коли у листопаді 1976 року за його ініціятивою і в його помешканні була створена Українська група сприяння виконанню Гельсінських угод, то це була друга така група у Совєтському Союзі. Перша вже існувала пів року у Москві. А щоб подавати інформації про діяльність УГГ, йому доводилось часто їхати до тієї ж Москви, бо там були закордонні амбасади і закордонні кореспонденти, яких в Україні не було.

Це підтвердив також Осип Зінкевич, який нагадав, що в той час Україна була повністю ізольована від світу. Офіційні місії Української РСР діяли тільки у Відні (при міжнародній агенції атомної енергії), в Парижі (ЮНЕСКО) і в Ню-Йорку, при Організації Об'єднаних Націй.

А Раїса Руденко згадала, що коли відбувся суд над її чоловіком і Олексієм Тихим, то навіть Київ не був досить глухим для совєтського режиму. Суд влаштували в маленькому містечку Дружківка на Донбасі, де місцевим мешканцям пояснювали, що судять робітників м'ясопереробної фабрики, які кидали в суміш ковбас для дітей мелене скло! А від пані Руденко чекісти вимагали написати статтю, що її чоловік – агент американських спецслужб, який на горищі, в акордеоні, тримав радіонадавче обладнання. Коли вона на це не погоджувалась, тоді їй запропонували написати, що Микола Руденко, колишній совєтський фронтовик, колишній член Комуністичної партії і секретар парторганізації, збожеволів. Згодом і їй дали п'ять років таборів.

Василь Овсієнко підрахував, що українці, які взялися за те, щоб Совєтський Союз виконував Гельсінські угоди, відсиділи 550 років ув'язнення, а п'ять з них загинули в уніформах „зеків".

Левко Лук'яненко пояснював успіх УГГ тим, що вона була мала і кожний член брав на себе відповідальність за її вчинки. Коли чекістам потрапив до рук якийсь документ УГГ, вони арештували по черзі запідозрених і допитували, чи дана особа є автором документу. Коли діставали неґативну відповідь, допитували інших, і так доходили до головного „заколотника". Тим часом члени малої Гельсінської групи узгоджували між собою усі заяви і меморандуми, і кожний на допитах признавався до авторства. Їх арештували, а на місце арештованих приходили нові члени УГГ – добровільно і, як зазначив В. Овсієнко, нові члени були свідомі того, що їх чекає арешт і заслання, таким чином вступ до УГГ „був актом мужности". Він також згадав що Гельсінську групу підтримували особи, які не оголошували свого членства, але виконували її завдання.

Осип Зінкевич нагадав, що 1976 року в діяспорі Гельсінські угоди не втішалися популярністю, зокрема серед старшого покоління людей, які бачили в них закріплення совєтської гегемонії у Східній Европі, себто „Ялту". Тому він і почав організовувати у Вашінгтоні Комітет Гельсінських ґарантій для України, в який включились молоді люди українського походження, що народились вже після Ялтинської конференції 1945 року. Вони ставили на голос не на „Ялту", а на права людини. Це вони перекладали документи УГГ і розповсюджували їх у пресі, брали участь у міжнародних конференціях з питань співпраці і безпеки, передбачених Гельсінськими угодами. А тому що Українська Гельсінська Група була громадською, а не підпільною організацією, Зінкевич перед тим зв'язався телефоном з Миколою Руденком і дістав першоджерельні відомості про цей новий феномен в Україні. Згодом права людини, в тому числі і свобода слова й інформації, виявились тривалішими за гегемонію. Василь Овсієнко доводив на прес-конференції, що власне „інформація повалила імперію зла".

Молоді журналісти, які прийшли на прес-конференцію, дуже хотіли почути від творців УГГ вислови незадоволення нинішною ситуацією в Україні, наріканням на те, що їхня місія ще не завершилась. Але даремно. Старі дисиденти не заперечували, що нині багато людей в Україні незадоволені економічною ситуацією, але тоді, як зазначив Микола Руденко, „людей катували, саджали в тюрми". А харківський правозахисник Євген Захаров доводив, що погана соціо-економічна ситуація тягнеться ще з часів Совєтського Союзу. Він визнав, що нині є випадки порушення прав людини в Україні, є випадки катування в міліції, але нині є можливість брати ці справи до суду, а тоді все це ділялось таємно.

Творці Гельсінської групи задоволені тим, що живуть в незалежній Україні. Але їм не зовсім вдалось переконати в тому молодих людей-журналістів, які фільмують телекамерами і стукають по клавішах комп'ютерів на плечах тих дисидентів, які відсиділи 550 років каторги.

Українські ...

(Закінчення зі стор. 1)

Міністри з країн-членів ООН зустрілися 10–13 листопада в ООН на конференції, присвяченій „Договору про всеосяжну заборону ядерних випробувань" (ДВЗЯВ).

Висловлюючись з питань безпеки, А. Зленко закликав країни приєднатися до Договору і нагадав, що Україна ратифікувала цей міжнародний документ минулого року. Він також зауважив, що наступного місяця Україна завершить останній етап знищення стратегічної зброї, що передбачено договором про скорочення стратегічних наступальних озброєнь (START). Знищення Україною два тижні тому останньої пускової шахти для балістичних ракет міністер назвав важливою сторінкою історії ядерного роззброєння.

Питання світової безпеки, на думку української дипломатії, повинно бути для ООН головним. „З нашої точки зору, свою діяльність ООН сьогодні повинна будувати згідно з викликами часу, а саме з викликами новим загрозам безпеки – як на глобальному так і на регіональному рівнях," – сказав міністер.

Президент Сполучених Штатів Америки Джордж Буш підтвердив готовність американської сторони розвивати з Україною взаємини стратегічного партнерства, зокрема шляхом продовження діялогу на найвищому рівні. Про це він сказав під час зустрічі 10 листопада з міністром Зленком.

Зі свого боку, міністер висловив солідарність України з американським народом у час подолання наслідків трагедії 11 вересня, а також підтримав зусилля США, спрямовані на об'єднання світового співтовариства навколо ідеї боротьби з тероризмом. Дж. Буш передав Президентові України Леонідові Кучмі та всьому українському народу вдячність за внесок у ґльобальну антитерористичну кампанію.

Україна пропонує проголосити наступний 2002 рік роком ООН зі захисту історичної та культурної спадщини людства. Таку пропозицію від імені України також висловив міністер А. Зленко у своїй доповіді на 56-ій сесії Генеральної асамблеї ООН. На його думку, в світлі варварського руйнування релігійних пам'яток в Афганістані, на Балканах та в інших регіонах світу ООН має виступити на захист світової культурної спадщини.

В Ню-Йорку А. Зленко також зустрівся з главами МЗС Ірляндії, Арґентини, Югославії, Бельгії, Азербайджану, Швеції, Гамбії, Румунії, Еквадору, Македонії і з президентом Пакистану.

Радіо „Свобода", УНІАН, МЗС України

Уряд Росії відроджує сталінський режим

Російська інформаційна аґенція „Інтерфакс-Евразія" 9 листопада поширила вістку: „Від 25 листопада Норильськ знову стане закритим містом. Як повідомив губернатор Александр Лебедь, постановою уряду Росії Норильськ включено до списку територій з обмеженим в'їздом чужинців – громадян далекого зарубіжжя і країн СНД, за винятком Білорусі. За словами Лебедя, перший крок до виконання постанови вже зроблено: відтепер жодне відділення авіокомпанії „Крас Ейр" не продає чужинцям квитки до Норильська. При цьому Лебедь відзначив, що усі мешканці міста, які не встигли оформити російське громадянство, будуть виселені".

Заполярне місто Норильськ було засноване у 1935 році на родовищі нікелевих та мідних руд як велетенський концентраційний табір, з якого не було повернення. Сотні тисяч політичних в'язнів загинули на цій будові від куль, голоду і хвороб. Зрозуміло, що серед сталінських жертв заполярної каторги значне число становили українці – супротивники режиму, борці за незалежність України. Чимало їх та їхніх нащадків і досі живуть в Норильську. Тому заборона громадянам інших країн відвідувати місця поховання своїх близьких, а також змушування місцевих українців до прийняття російського громадянства сприймається як грубе порушення прав людини і повинна зустріти опір прогресивної громадськости світу.

Л. Х.

АМЕРИКА І СВІТ

Плян політичного врегулювання в Афганістані

НЬЮ-ЙОРК. – Уповноважений Організації Об'єднаних Націй з проблем Афганістану Лахдар Брахімі представив у середу, 14 листопада, Раді Безпеки плян політичного врегулювання в країні. Він передбачає створення „Тимчасової ради", в якій мають бути представлені усі етнічні групи та племена Афганістану, а вже вони мають визначити подальше майбутнє країни. Ця рада має розробити конституцію і створити уряд, час правління якого обмежений двома роками. Генеральний секретар ООН Кофі Анан закликав до швидкого політичного врегулювання, щоб запобігти створенню вакууму влади в Афганістані. Провідники Північного альянсу розраховують на міжнародну допомогу у створенні нового уряду в Афганістані.

Президент Дж. Буш в ООН

НЬЮ-ЙОРК. – Президент Джордж Буш, вперше виступаючи у суботу, 10 листопада, перед членами 56-ої сесії Генеральної асамблеї ООН, підкреслив, що „відповідальність боротьби з тероризмом зобов'язує кожну націю, котра має тут своє місце". У своїй прямій та гострій промові Дж. Буш представив боротьбу проти Осами бен Ладена і Талібану у ширшому ґльобальному контексті. Він підкреслив, що минув час надсилання співчуття Сполученим Штатам з приводу терористичних нападів 11 вересня. Тепер кожна нація має обов'язок зупинити можливе фінансування тероризму в межах своєї країни, ділитися розвідувальною інформацією, координувати введення законів. Зазначуючи важливість об'єднання світового співтовариства навколо ідеї боротьби з тероризмом, Дж. Буш зацитував погрозу Осама бен Ладена, який назвав Кофі Анана злочинцем, а всі арабські країни в ООН – зрадниками ісляму. Дж. Буш підкреслив, що тих слів не можна нехтувати, бо це загроза всьому цивілізованому світові. Дж. Буш визнав правомірність утворення Палестинської держави та мирного співжиття між Ізраїлем і Палестиною.

Ще одна трагедія у США

НЬЮ-ЙОРК. – Приблизно в год. 9:15 ранку за нью-йоркським часом в районі летовища ім. Кенеді сталася катастрофа літака „Американських авіаліній". Літак за номером лету 587 прямував з Нью-Йорку до Санто-Домінго (Домініканська Республіка) і упав на багатолюдний житловий масив за 10 миль від летовища. Покищо ніякої офіційної інформації про причини катастрофи немає. На літаку, що розбився, знаходилося 246 пасажирів і 9 членів екіпажу та п'ятеро дітей, що летіли на колінах у дорослих. Аеробус А-300 упав вранці у понеділок, 12 листопада, через кілька хвилин після вилету з летовища. Катастрофа могла б бути гіршою – вважають експерти. Слідчі шукають причин нещастя. Згідно зі зібраним досі матеріялом, серед якого є обидва магнітофони з кабіни пілотів, виглядає, що це був нещасний випадок. Проте експерти не виключають і можливости саботажу. Слідчі, які вивчали записи самописців із літака, повідомили, що перед катастрофою пілоти почули гучний тріск, причин якого покищо не вдалося з'ясувати. Американська влада схиляється до думки, що причиною трагедії була технічна несправність, а не терористичний акт. Досі не з'ясована доля 6 людей, які жили на місці катастрофи. Причиною катастрофи також могла стати турбулентність повітряного потоку, яка утворилася від двигунів літака „Японських авіаліній", який вилетів кількома хвилинами раніше. До такого висновку схиляються фахівці американського управління з безпеки полетів.

США бльокують джерела фінансування терористів Осами бен Ладена

ВАШІНҐТОН. – У рамках боротьби з міжнародним тероризмом уряд Сполучених Штатів заблькував діяльність двох фінансових мереж, яких підозрюють у наданні багатомільйонних коштів терористичній організації „Аль-Каїда" на чолі з Осамою бен Ладеном. Про це 8 листопада повідомив Президент США Джордж Буш. За його словами, йдеться про фінансові мережі „Аль-Таква" і „Аль-Баракаат". Дж. Буш зазначив, що участь у бльокуванні цих фінансових мереж взяли 40 країн світу, в тому числі Швайцарія, Ліхтенштейн та Об'єднані Арабські Емірати.

Литва головуватиме у Раді Европи

СТРАСБУРҐ, Франція. – Від 8 листопада головування у Раді Европи переходить на півроку до Литви. Попередні 6 місяців цю міжнародну організацію очолював представник Ліхтенштейну. Президент Литви Валдас Адамкус заявив, що першочерговим для його країни, як голови Ради Европи, буде боротьба з тероризмом. До Ради Европи, створеної у 1949 році, входять 43 держави. Організація займається забезпеченням прав людини, а також координує співпрацю у соціяльній та науково-культурній сферах.

Терористів чекає військовий трибунал

ВАШІНҐТОН. – Президент США Джордж Буш підписав указ, який дозволяє передавати звинувачених у тероризмі осіб до спеціяльних військових трибуналів, а не до цивільних судів. Представник Білого дому заявив, що це значно полегшить та прискорить роботу слідства, а також дозволить проводити судові засідання за межами Сполучених Штатів. Він зазначив, що в історії США це уже практикувалося – під час Другої світової війни та під час Громадянської війни у 19-му столітті. „Нинішня ґльобальна війна з тероризмом дозволяє такі заходи", сказав він.

Таліби залишили Кабул

КАБУЛ, Афганістан. – У вівторок вранці, 13 листопада, сотні вояків з опозиційного Північного альянсу, незважаючи на застереження Сполучених Штатів Америки, увійшли до столиці Афганістану Кабулу після того, як війська Талібану залишили місто.

Місцеві жителі розповідають, що таліби втекли з Кабулу ще до приходу опозиційних військ. Надходять також повідомлення, що опозиція захопила летовище в місті Кандагар, яке вважається бастіоном талібів. США рішуче виступали проти зайняття Кабулу, аби не створити загрози майбутньому політичному устроєві Афганістану.

Американська авіація, постійно бомбардуючи позиції талібів поблизу Кабулу, тим самим посприяла успішному наступові Альянсу.

Командири альянсу повідомили, що здійснено прорив через лінію фронту на півночі від Кабулу, а також взято під контролю місто Герат – найбільше на заході Афганістану, також, що підрозділи Альянсу увійшли і до міста Кундуз на північному сході країни.

Троє західніх журналістів – співробітники „Радіо Франс інтернасіональ" Жоан Сютон, П'єр Бійо та позаштатний співробітник німецького часопису „Штерн" Фолькер Гандлойк загинули 11 листопада у перебігу бою танкової колони Північного альянсу, що потрапила на засідку талібів у провінції Тахер. Це перші журналісти, які загинули після початку воєнних дій США та їхніх союзників в Афганістані. Тіла журналістів доставлено 13 листопада у столицю Таджикистану – Душанбе. Про це повідомив представник французького консульства у Таджикистані та заявив, що найближчим часом тіла будуть доставлені у Францію та Німеччину.

Війська Північного альянсу взяли під контролю президентський палац у Кабулі та інші ключові об'єкти. Про це повідомило іранське телебачення, з посиланням на власного кореспондента у столиці Афганістану. Водночас надійшли повідомлення, що американський загін спеціяльного призначення прибув на базу військово-повітряних сил Баграм неподалік від Кабулу.

Підрозділи талібів відійшли на південь країни до Кандагару. Однак, може виникнути проблема влади, котра полягає у тому, що до Кабулу увійшли представники лише однієї фракції, яку в минулому очолював Ахмед Шах Масуд. Тепер покищо не зрозуміло, чи буде дозволено іншим угрупуванням потрапити до столиці.

Кореспонденти, які перебували з Північним альянсом, пішки дістались афганської столиці раніше, ніж опозиційні війська. Одну кореспондентку оточили натовпи людей, які вигукували „Смерть Талібану!". Вона каже, що після приходу Північного альянсу Кабул виглядає зовсім іншим. Радіо Кабулу вперше за 5 років передає музику. Мешканці міста почули голос жінки-диктора, яка оголосила про звільнення Кабулу.

Деякі крамниці грають музику через гучномовці у вікнах. Також очевидці розповідають, що на вулицях міста можна бачити жінок без конечної чоловічої опіки, а деякі молоді чоловіки позголювали бороди та познімали турбани, носіння яких вимагали таліби. Проте, за словами кореспондентки, люди також занепокоєні виникненням вакууму влади та політичною нестабільністю в Афганістані.

Досі немає цілком достовірної інформації про становище у південних областях Афганістану, населених, переважно, народом пуштунів, з-поміж яких, головним чином, вербують прихильників таліби.

Водночас речник короля Афганістану у засланні заявив, що Північний альянс порушив угоду з монархом, увійшовши до Кабулу. Абдул Сатар Сірат сказав в інтерв'ю агентству Ройтер, що колишній король Захір Шах прагнув, аби Кабул було спочатку демілітаризовано і розпочато альтернативний Талібанові політичний процес.

У інших районах Афганістану тривають жорстокі бої. Північний альянс заявив, що їхні війська захопили Герат та Кундуз. Таліби заперечують повідомлення, що Кундуз перейшов під контролю сил альянсу.

Тим часом США ухвалили рішення розпочати розташування бойової авіяції у Таджикистані. Це стало можливим після звільнення від талібів переважної частини північного Афганістану. У відповідності з недавньою американсько-таджицькою угодою, передбачається використання трьох авіобаз. Американські військові фахівці уже проінспектували ці бази.

Міністер оборони США Доналд Рамсфелд заявив днями, що використання сусідніх з Афганістаном летовищ підвищить ефективність бойових вилетів. Тепер літаки стартують переважно з американських авіоносців.

Воєнна операція в Афганістані триватиме і протягом священного для мусульман місяця Рамадан,– заявив прем'єр-міністер Великобританії Тоні Блейр. Виступаючи у Лондоні після зустрічі з президентом Пакистану Первезом Мушарафом, Блейр наголосив, що воєнну кампанію не можна призупинити, доки не будуть досягнуті визначені цілі. П. Мушараф повторив, що операцію в Афганістані варто завершити якомога швидше – до початку Рамадану, святкування якого починається наступного тижня. Провідник Пакистану застеріг, що інакше Сполучені Штати та їхні союзники ризикують викликати обурення всього мусульманського світу.

Співчуття урядові і народові України

НЬЮ-ЙОРК. – 8 листопада загинули громадяни України внаслідок катастрофи вертольота українського контингенту місії ООН у Сьєрра-Леоне. К. Анан висловив у своїй заяві глибоку вдячність співробітникам місії ООН за ту почесну ролю, яку вони виконували в інтересах усталення миру в цій африканській країні. На засіданні Ради безпеки ООН заступник генерального секретаря з питань миротворчої діяльності ООН Геді Анабі поінформував про обставини авіакатастрофи українського вертольота Мі-8, що виконував лети у складі українського миротворчого контингенту місії ООН у Сьєрра-Леоне.

Євген Червоненко.

Борис Тарасюк.

Віктор Ющенко.

„Наше завдання...

(Закінчення зі стор. 1)

Президент СКУ А. Лозинський, привітавши на початку цього гостя, вияснив йому, що в залі зібралися представники усіх політичних та громадських організацій Нью-Йорку, як і провідні наші громадяни.

Гостину розпочав парох УГКЦеркви св. Юра в Нью-Йорку о. Лаврентій молитвою, а відтак ведучий програмою попросив до слова-привітання господаря УІА В. Назаревича. Від української громади Нью-Йорку промовляв М. Шміґель, висловлюючи свою віру в перемогу В. Ющенка в близьких вже виборах у березні 2002 року.

Чергові слова привітання разом із побажаннями успіху у політичній праці були з уст В. Процика, представника УАКР, а відтак вітала гостя від СУА І. Куровицька. Привітання передала також Я. Рубель – від українських пластунів діяспори і України, де їх сьогодні вже є 10,000. Останнім вітав В. Ющенка від української громади Б. Кекіш – президент української кредитівки „Самопоміч" і близький приятель гостя, зокрема з приводу подібних зацікавлень на фінансовому полі.

Цікавий вечір-зустріч із відомою постаттю в українському політичному житті закінчено відспіванням українського славня. Разом із В. Ющенком прибули на зустріч постійний представник України до ООН В. Кучинський, Генеральний консул України в Нью-Йорку С. Погорельцев і колишній міністер закордонних справ України Б. Тарасюк. У супроводі В. Ющенка були його два близькі співробітники – Петро Порошенко, голова групи „Солідарність", і підприємець Євген Червоненко, представник єврейської громади України .

О. Кузьмович

* * *

Під час візити до Нью-Йорку В. Ющенко зустрівся з представниками єврейської громади. На зустрічі з єврейською громадою було оприлюднено звернення єврейських організацій Америки до Конґресу США про необхідність скасування поправки Джексона-Ваніка, що обмежує торговельні взаємини між двома країнами. В. Ющенко також провів зустрічі з редакційними колективами газет „New York Times" та „Wall Street Journal".

7 листопада В. Ющенко поїхав у Вашінґтон, де він зустрівся з Ричардом Армитаджем, заступником Державного департаменту США, і Деном Фрідом – з Ради національної безпеки США, та з провідними членами Конгресу. Мала відбутися зустріч з віце-президентом Ричардом Чейні, котру віцепрезидент відкликав, попросивши перенести зустріч на пізніше. В. Ющенко мав намір передати через Р. Чейні лист від Президента Л. Кучми до Президента Джорджа Буша. В. Ющенко також мав зустріч з редакційним колективом газети „The Washington Post". Він був запрошений на обід-круглий стіл в „Carneige Endowment", на якому були присутні близько 70 представників з різних інтелектуальних центрів, позаурядових організацій і приватних підприємств.

Голова бльоку „Наша Україна" був запрошений в США Фундацією„National Endowment for Democracy".

Радіо „Свобода", УНІАН

Американсько...

(Закінчення зі стор. 1)

Після завершення у Білому домі першої частини переговорів президентів 13 листопада відбулася спільна прес-конференція. „Сьогодні є новим днем у довгій історії російсько-американських взаємин. День, який знаменує собою прогрес і сподівання" – підкреслив Дж.Буш. Говорячи про ядерні озброєння, він заявив, що США мають намір протягом найближчих 10 років скоротити ядерний арсенал на дві третини.

В. Путін відповів, що Росія спробує відповісти такими самими діями, але заявив, що все одно потрібна надійна угода про зменшення ядерних озброєнь, виконання якої можна буде перевірити. Одначе російський керівник зазначив, що позиція його країни стосовно протиракетної оборони залишається незмінною, і закликав до подальших переговорів з цього питання.

Дж.Буш заявив також про наміри домагатися у Конґресі скасування закону про обмеження у сфері торгівлі з Росією, які були запроваджені за часів „холодної війни". Для В. Путіна поліпшення економічних стосунків між США і Росією є важливою ціллю його поїздки.

Торкаючись ситуації у Афганістані, обидва лідери підтримали ідею створення в країні коаліційного уряду, але без участи талібів.

ТОЧКА ЗОРУ

Політологи про візиту В. Ющенка

Володимир Малинкович ,
директор українського відділення Міжнародного інституту гуманітарно-політичних досліджень:

– На мій погляд, у ситуації, коли йде грандіозна війна цивілізацій і актуальною стала проблема міжнародного тероризму, українська поїздка В. Ющенка мало кого цікавить. І. значною мірою саме цим пояснюється, що його не приймали видатні державні діячі США, яким просто не до України. Серйозною помилкою Л. Кучми було те, що він саме через Ющенка захотів спілкуватися з керівниками Америки. Факт, що Ющенко виконує ролю державного діяча за кордоном, не бувши таким діячем, свідчить про недостатнє розуміння нашим державним керівництвом суті внутрішньої політики України. Л. Кучмі, на мій погляд, необхідно переусвідомити своє ставлення до прем'єр-міністра. Якщо він цього не зробить найближчим часом, поразка пропрезидентських партій на майбутніх виборах до парляменту буде поразкою самого Президента. Ющенка необхідно розглядати тільки як приватну особу.

Микола Томенко,
директор Інституту політики:

– Комунікації лідерів серйозних політичних партій із закордонними колеґами є досить важливими для створення об'єктивного образу України за кордоном. Але не коректним є порівнювання завдань і місій в іншій країні політиків та державних діячів. На мою думку, була спроба штучного порівнювання перебування Анатолія Кінаха і Віктора Ющенка за кордоном, яка насправді мала на меті посварити їх, що певною мірою вдалося зробити.

Якщо це було зроблено свідомо, то все зрозуміло, адже йде передвиборча боротьба. А якщо ні, то треба розрізняти місії державних та політичних діячів і не робити з цього проблеми.

„День"

Найбільша постать УКЦеркви

Коли зближається кінець 2001 року, ми думками повертаємося ще раз до найбільшої постаті Української Католицької Церкви, що саме в цьому році стояла в осередку уваги, відзначувань і молитов.

Саме в 2001 році проминуло 100 років з того часу, коли Митрополит Андрей Шептицький став на Києво-Галицький престіл у Львові, на Святоюрській горі. Від того часу він був і залишився найбільшою та найяскравішою постаттю УКЦеркви, а водночас і несхитним українським патріотом, одним із найвидатніших українців XX століття.

Його постать, його діла, його наука залишилися досі світилом для Української Католицької Церкви та її теперішніх служителів. Його великий розум, доброта та патріотизм будуть назавжди прикладом до наслідування. З цього приводу Верховний Архиєпископ УКЦ Любомир Гузар разом із цілим Синодом єпископів УГКЦ постановив проводити в церквах недільну спільну молитву за Слугу Божого Андрея.

Понад пів сторіччя Митрополит Андрей служив Церкві та народові, аж до своєї смерти 1 листопада 1944 року. Здається, що не було ділянки українського життя, і то не лише церковного, яке б обминув своєю увагою Митрополит, і з усіх цих ділянок він залишив помітний слід своїх добрих починів.

Його церковне служіння, опіка над священиками та монахами, його щире заопікування культурним життям Львова, творчістю мистців, всіма культурними і соціяльними проблемами в Західній Україні до Другої світової війни, його особлива відповідальність за долю дітвори та молоді залишається світлими сторінками нашої національної історії. Незабутнім є його піклування українськими пластунами, яким Митрополит віддав власну посілість в Карпатах на літнє таборування, що прибрала назву „Сокіл", також його ініціятива у проведенні славного свята „Українська молодь Христові", його опіка українськими захоронками – все це виказувало його величезні зусилля, спрямовані на виховання нових українських поколінь, які у майбутньому мали б перебрати провідні місця в українському громадянстві.

Рідкісний діяпазон його зацікавлень має великий вплив на священиків і мирян до сьогоднішнього дня. Ці зацікавлення Митрополита Андрея пробудилися в нього ще у молодих роках, коли він, виходець із шляхетського роду польських аристократів, мав можливість глядіти на світ відкритими очима та чутливо сприймати усе цікаве і добре, що захоплює молоду людину. Однак, усі ці зацікавлення ішли крізь призму глибокої побожности та віри в поміч Бога, які були вщеплені у молодого Андрея в родинному колі та які були провідною ниткою життя Шептицьких.

Відзначаємо особливо саме цю ділянку праці та задумів Великого Митрополита, бо вона залишилася на усі роки після його відходу у вічність, як його заповіт і зрозуміння, що майбутнє залежить від якости поколінь. Він вірив, що доброта, вирозуміння і поміч нашій дітворі та молоді принесе найкращі плоди у майбутньому, та що ті, які зазнали його доброти, сторицею за неї відплатяться. Чи так сталося, можемо ствердити сьогодні, а для заповіту його на дальші роки радимо читачам вивчити його молитву до Пресвятої Богородиці за Український нарід, в якій читаємо: „Пресвята Діво Маріє,.. Поблагослови кожного й кожну з нас, благослови на подвиги, на боротьбу... Дай нам мужніх провідників на церковній і народній ниві, а над усе дай нам бути правдивими Твоїми дітьми...".

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Ще раз про спомини і фантазії

Читаючи, що пишуть тепер у газетах, журналах і книжках та скільки там вигаданого авторами, а скільки правдивого, раз-у-раз насувається мені дуже популярний у німецькій мові вислів „Was liegt, das pickt", – „що покладене, це вже і прилипає". Бо ж так воно є – що ми читаємо надруковане на папері чи екрані комп'ютерів, – цього вже змазати ніяк не можна, і не поможе ніяке відкликання оприлюднених інформацій, оскаржень чи просто недоречних висловів, які дозволив собі автор.

На жаль, тепер часто-густо зустрічаємося з таким писанням, що краще було б його не бачити, не читати і не вірити, що написане є правдою.

В тому ділі перед ведуть спомини різних людей, більше або менше відомих, які уважають своїм обов'язком відтворити на папері пережите, але воно чомусь, із віддстанню часу, буває не завжди рівнозначне із правдою. І так появляються раз-у-раз книжки-спомини, в яких тільки сам автор, або щораз менша кількість живих свідків можуть визначити, що у них справді пережите, а що виникло вже з фантазії авторів або з їхнього бажання зобразити себе як героя. Не було б у цьому нічого злого, якщо б усі ті книжки не залишалися із відходом у засвіти їхніх авторів, а з ними і очевидців подій, які могли відділити правду від фантазії.

На цю тему появилася вже не одна „О-КА" та довелося пережити не одне прикре слово, бо я з кожним новим прочитаним спомином ніби знаходжу події з пережитого, але у зовсім інакшому світлі та із зовсім інакшою характеристикою осіб, про яких автори пишуть. І завжди насувається питання, чи можуть автори у збірці, яка має підзаголовок „спомини", фантазувати, прикрашувати чи очорнювати дійсність на свою сподобу? Чи не зобов'язані вони писати так, як було насправді, а співучасників подій описувати не на підставі своїх симпатій чи антипатій, але такими, якими вони були насправді, на ділі? Саме тепер знову актуалізувалася ця проблема, як появилися друком спомини одного із українських науковців, якого прізвища не подаю, щоб не наразити „Свободу" і себе на подібне, що довелося пережити з приводу застережень до споминів однієї із так званих „героїнь".

Саме під враженням перечитаного роїться багато думок та не дає спокою запитання: „У чому лежить вартість споминів для майбутніх поколінь"? Чи варто писати з переконанням про неприродну смерть відомого нашого письменника, коли він вже в могилі, а ця смерть ніколи не була вияснена? Чи можна давати свою і дуже погану опінію про осіб, які для української громади були світочами, а сьогодні, коли книжка появилася, їх давно вже немає серед живих і не можуть себе оборонити? Чи такими спотвореними мають вони залишитися в очах і переконаннях молодих українців, які тільки із книжок можуть із ними познайомитися?

Скоро вже не стане нас усіх, що пам'ятають довгі бурхливі роки Другої світової війни та тих поодиноких осіб, які так чи інакше відігравали ролю в українському політичному, культурному чи навіть товариському житті. І не буде вже нікого, що зможе встати та заперечити усім тим „фантазіям", що появляються тепер, як гриби по дощі. Але книжки залишаться, а з ними – усе неправдиве, що у них написане.

О-КА

Посол США – про авторитет України

Авторитет України може підвищитися, коли держава засвідчить свою відповідальність перед власними громадянами і світом, – вважає посол США в Україні Карлос Паскуаль.

Відповідаючи 10 листопада на запитання кореспондента київської газети „День" щодо завдань, які належить здійснити українській державі в найближчий час, американський дипломат сказав:

– У політичній сфері залишається ряд питань і в двосторонніх американсько-українських стосунках, і на міжнародній арені. Мало було зроблено в розслідуванні справи Ґонґадзе, залишається під запитанням, чи дійсно в Україні запроваджується верховенство права, закону. Україна проходитиме дуже суворий тест на свою відданість демократичним принципам, проводячи парляментські вибори в березні 2002 року. Те, як буде проведено ці вибори, і навіть саму виборчу кампанію, подасть міжнародній спільноті важливий сиґнал, чи дійсно Україна має наміри твердо дотримуватися міжнародних демократичних стандартів...

Обов'язком всіх посадових осіб є серйозно, відповідально ставитися до виборів, робити все, щоб вони відбулися в прозорий, відкритий спосіб. На президентських виборах 1999-го, референдумі 2000-го найбільшу критику з боку міжнародної спільноти викликав не стільки сам підрахунок голосів, скільки передвиборча кампанія. Особливо те, як ставилися до ролі ЗМІ в цих кампаніях. Зважаючи на ці уроки, ми вважаємо, що для міжнародних організацій, міжнародних донорів і для українських посадових осіб, відповідальних за проведення виборів, одним із найважливіших завдань є створення рівноправного поля для гри перед тим, як відбудуться власне вибори. США можуть надати допомогу неурядовим організаціям, ЗМІ з тим, щоб вони могли зорганізуватися для моніторингу, чи мають різні партії рівний доступ до ЗМІ, чи створено в різних реґіонах справді рівноправні умови для різних політичних сил... Україна хоче утвердитися як европейська держава. Я думаю, все більше й більше зростає розуміння того, що европейськість досягається тими політичними, стратегічними рішеннями, які країна приймає у своєму внутрішньому розвитку.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

ЛИСТ З КОМЕНТАРЕМ

Треба знати, з ким маємо справу

До редакції прийшов нижче поданий лист від Володимира Короля з копією статті А. Кіндратенка. Наша газета ще два роки тому прокоментувала шовіністичні погляди А. Кіндратенка. Ми вибачаємося, якщо вульгарні слова цього „професора" когось занепокоять, але процитувати їх варто хоч би тому, що А. Кіндратенко не раз просив грошей і допомогу від членів діяспори і наших громадських організацій. Тому вважаємо, що наша громада повинна знати, з ким має справу.

До проф. Анатолія Кіндратенка, Харків, Україна:

Як голова Товариста гуманітарної допомоги Україні, читаючи вашу статтю „Покайся, Америко, твої руки в крові!", був сильно здивований. Ви вживаєте до Америки визначення – злочинці, пірати, убивці. Я маю до вас запитання: як можна назвати терористів-талібанців, котрі висадили в повітря кілька хмародерів, при тому вбивши понад 6000 невинних батьків, матерів та дітей? Америка тоді ще не бомбувала талібанців, а посилала гуманітарну допомогу Афганістанові.

Я дуже жалкую, що наша гуманітарна допомога Вам особисто, як фінансова, так і численними пакунками речей та книжок, надавалася багато років. Особливо жалкую, що передали ми вам 600 долярів готівкою. У майбутньому не розраховуйте на нашу допомогу.

Володимир Король,
голова Товариства гуманітарної допомоги Україні,
Фльорида

* * *

У статті "Покайся, Америко, твої руки в крові!", опублікованій у жовтневому числі харківського часопису „Журавлик" (котрий друкується дев'ять років) Анатолій Кіндратенко звинувачує США у багатьох злочинах проти людства і виправдує терористів, які 11 вересня вчинили напад на США. „Дії смертників у США, – пише А. Кіндратенко, – це не тероризм, а відчайдушний акт помсти, а ті "терористи" в очах справді тероризованих, поневолених та замордованих народів – то є народні месники".

А. Кіндратенко ретельно перелічує ті народи, які були „тероризовані, поневолені та замордовані", а тепер мають помститися. Виявляється, над США „тяжіє вічне прокляття мільйонів вбитих індіянців (sic), а тепер вже й арабів".

До переліку включені серби, з приводу яких автор пише: „Геноцид албанців у Косові виявився такою ж фальшивкою, як і геноцид жидів під час Другої світової війни, спровокованої і розв'язаної самими жидами". Війна у Чечні, виявляється, „потрібна тим, хто намагається відвернути увагу громадськости від терору юдеїв проти арабів-мусульман у Палестині".

Особливо ж дісталося у статті Ізраїлеві, звинувачуваному автором у „масовому людовбивстві", яке він обчислює на „сотні тисяч замордованих мирних палестинців". На думку автора, Ізраїль – це „гнійник в тілі арабів", „ракова пухлина на Близькому Сході". На думку автора, „Ізраїль так тісно пов'язаний зі США, що може вважатися лише одним з їх штатів. США створилися, вирізавши кілька мільйонів індіянців (sic), корінних жителів Америки. Тепер вони створюють свої штати на Близькому Сході, поближче до нафтових джерел, вбиваючи мільйони арабів".

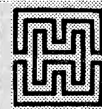
А. Кіндратенко радить „не скаржитись на тих доведених до відчаю смертників, які 11 вересня, захопивши літаки, знищили кілька споруд, навели жах на Америку, змусили всесильного президента трохи не добу ховатися у власній країні – ті смертники виявилися сильнішими за всю військову потугу США".

А. Кіндратенкові мало жертв 11 вересня, він передбачає майбутнє: „Помста могла б бути значно жорстокішою, аби ті літаки були спрямовані не на військове відомство, не на жидівські торгові центри, а на атомні станції. Отже, це не розплата, це лише попередження. Зрадила ти християнським цінностям любови, милосердя та прощення й прийняла цінності юдаїзму, позначені насильством, ненавистю та садистичною помстою, за що й жорстоко попереджена, безбожна Америко! У своєму безумстві, Америко, ти можеш розпалити світову пожежу, але й сама в ній згориш. Чим же ти відрізняєшся від самогубців, що кинули себе на твої бастіони для врятування своїх народів?".

Тут переказані лише окремі тези великої за обсягом статті А. Кіндратенка, але й цього досить, щоб з'ясувати позицію автора. А позиція ця стара, відома ще з часів СССР, пропагандисти якого зображували США як палія війни, поневолювача інших народів. Тепер до американців А. Кіндратенко підлучає ще й Ізраїль, на який СССР теж дивився з відвертою ворожістю. Можна було б не зважати на висновки і заклики людини, охопленої ненавистю, коли б вони не друкувалися у періодику, котрий читає не тільки Анатолій Кіндратенко.

У незалежній Україні можна мати власну точку зору на будь-яку проблему, можна висловлювати її усно чи письмово, але не випадає друкувати пасквіль на державу, у громадян якої автор просить грошей на видання своїх писань.

Л. Х.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

Таксоль – дуже важлива протиракова сполука

Д-р Святослав Трофименко

Сьогодні одним із найуспішніших протиракових лікарств є таксоль (паклітаксель), його застосовують від 1992 року. Це вперше природна хемічна сполука стала основою лікування багатьох типів рака, і сьогодні деякі онкологи говорять про „еру перед і після таксолю". Як дійшло до цього?

Американський Національний інститут рака впродовж довшого часу перевіряв, згідно зі своєю програмою, біоактивність хемічних сполук з природних, головно рослинних джерел. В рамках цієї програми в 1962 році при перевірці екстракту, одержаного ботаніками з кори тихоокеанського тиса (taxus brevifolia), виявлено його цитотоксичність та певну активність проти левкемії. Ця активність була пов'язана тільки з однією сполукою, яку вдалося пізніше виокремити в чистій формі з мішанини сполук, присутніх в екстракті. Її назвали „таксоль".

Таксоль належить до родини так званих таксанових двотерпеноїдів, що їх сьогодні нараховуємо понад 300. Його складна структура була точно визначена хеміками в 1967 році. Молекула таксолю має чотири з'єднані між собою перстені, що складаються з 6, 8, 6 і 4 атомів вуглецю, за винятком малого перстня, де замість одного атома вуглецю є один атом кисню. Крім того, таксоль має ще сім функціональних груп у специфічному розташуванні. У час його відкриття таксоль належав до ще невеликої і мало дослідженої групи природних сполук.

Хоч ця сполука мала антиракову активність, початкове зацікавлення нею було невелике через дві причини. По-перше, таксоль майже нерозчинний у воді, так що існувала проблема його готовности до інь'єкцій. По-друге, відсоток виокремлення його з кори тихоокеанського тиса є мізерний (0,014 відс.), так що годі було дістати відповідну кількість таксолю для клінічних студій. Окрім того, тихоокеанський тис – це рідкісне дерево, яке росте повільно, а коли обдерти з нього кору, щоб добути таксоль, воно гине. Тому таксоль як кандидат на лікарство не виглядав перспективним. Все ж таки, в 1770 році, використовуючи рештки таксолю в дослідах його дії проти людського рака, перещепленого спеціяльній породі мишей, де він міг нормально розвиватися, було засвідчено сильну його активність проти меланоми та рака грудей. На підставі цього було зібрано ще певну кількість таксолю з кори тихоокеанського тиса, і Національний Інститут рака у 1977 році призначив таксоль кандидатом для поглиблення дослідів.

Перша фаза клінічних дослідів почалася в 1981 році. Після подолання проблем з алергічними реакціями з допомогою додаткових ліків та застосування таксолю способом 24-годинної інфузії, а не одноразовим застриком, перша стадія пройшла успішно. Друга фаза перевірки таксолю почалася в середині 1980-их років, звіт про клінічну активність (проти рака яєчників) був опублікований вперше у 1989 році, а 1991 року устійнено також активність таксолю проти рака грудей. Ці результати довели, поза всяким сумнівом, що таксоль успішно поборює тверді пухлини, і це привело до величезного зацікавлення ним у медичних колах.

Право далі розвивати таксоль для комерційного вжитку припало фірмі Брістол-Маєрс-Сквіб (Б-М-С).Таксоль був апробований Федеральною адміністрацією ліків для лікування рака яєчників в 1992-му, а рака грудей в 1994 році. Була також проблема з комерційною назвою „Таксоль". Як правило, держава не визнає комерційних назв, що є назвами хемічних сполук, одначе фірмі Б-М-С вдалося такий дозвіл дістати. Окрім того, назва „Таксоль" вже існувала, хоч з хемічною сполукою цього імені не мала нічого спільного. Це був французький засіб на прочищення, і фірма Б-М-С відкупила право на цю назву.

Після устійнення успіху в лікуванні рака грудей таксолем його клінічне застосування поширювалося щораз більше, і сьогодні він уживається не тільки проти рака яєчників та грудей, але також проти рака легенів, саркоми Капосі та деяких інших типів рака. Таксоль став найуживанішим препаратом в історії протиракових лікарств: в 2000 році фірма Б-М-С одержала 1.6 мільярда долярів з його продажу. Це віддзеркалює дуже високу ціну сполуки, беручи під увагу, що Б-М-С був одиноким продуцентом і продавцем цього продукту в Америці. Тепер появилися конкуренти, і після довгих легальних конфліктів фірма „Айвекс" почала продавати таксоль під назвою „паклітаксель" в жовтні 2000 року. Незабаром стане продавати цей лік також фірма Майлан Лабораторіс, що врешті здешевить його. Помимо їхніх легальних конфліктів, Б-М-С та „Айвекс" співпрацюють над виробленням методики для усного вживання паклітакселю.

Чому від моменту відкриття активности таксолю проти рака до практичного застосування пройшло стільки часу? Річ у тому, що Національний інститут рака покладав великі надії на таксоль як лік проти левкемії, а тут його активність виявилась якраз слабкою (він є особливо ефективний проти твердих пухлин) і тому згаданий інститут не дуже поспішав з дослідами.

Як вдалося подолати труднощі з одержанням достатньої кількости таксолю для клінічного ринку? Очевидно, з кори тихоокеанського тиса стільки матеріялу було абсолютно неможливо дістати, тим більше, що це рідкісне дерево було під державною охороною. Це привело у свій час до поважної кризи. Спочатку таки продовжували здирати кору з тихоокеан-

(Закінчення на стор. 15)

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Вісті секретаря

Листопад, 2001
Марта Лиско, Головний Секретар

Після трагедії, котра сталася 11 вересня ц. р., американські асекураційні компанії зауважили, що зацікавлення забезпеченням зросло і клієнти самі зверталися до агентів та просили переглянути їхні поліси. Це є добра нагода всім нашим секретарям перевірити забезпечення своїх членів та звернутися до них про підвищення сум забезпечення і продаж додаткового забезпечення.

Всі секретарі повинні скористатися з цієї нагоди та виконати свою квоту на цей рік.

Конвенція УНСоюзу

В травні 2002 року УНСоюз проведе 35-ту Конвенцію, котра запланована на 26-28 травня в Чикаґо. Нагадуємо всім відділам про необхідність проведених зборів та вибори делеґатів на конвенцію. Делеґатами можуть бути тільки ті члени, що платять 3 дол. братських фондів, або мають поліси, котрі вже включають фонди. Треба також вибирати делеґатів, котрі добре ознайомлені зі Союзом і цікавляться його ростом та проблемами. Відділи мають право на одного делеґата, коли мають 75-149 голосуючих членів, 2 делеґати - 150-224 голосуючих членів, 3 делеґати - 225-299 голосуючих членів, 4 делеґати - 300 або більше голосуючих членів. Такі вимоги нашого статуту і їх мусимо дотримуватися.

Нагадуємо, що число делеґатів буде базоване на числі голосуючих членів із датою 31 грудня 2001 року. Всі втрати в членстві чи здобутки до відділу до кінця року будуть мати вплив на число делеґатів кожного відділу.

Братська діяльність

Навесні ц. р. я подала великий список можливої братської діяльности від товариських зустрічей при каві до допомогових акцій. Кожний відділ повинен по змозі вже відтепер плянувати одну або дві програми на наступний рік. Братська діяльність дає змогу членам зійтися, а секретареві дає нагоду тримати контакт з членами та продавати забезпечення їхнім родинам.

Нові аплікації і форми

Нові аплікації і форми ввійшли до вжитку 1 січня 2001 року. Прошу не уживати старих аплікацій чи форм. Ці аплікації вже не є затверджені урядовими властями. Прошу викинути всі старі аплікації і форми. Головна канцелярія не буде приймати старих аплікацій. Нові аплікації не вимагають організаційних карток чи окремих форм для курців і не курців, також не маємо окремих дитячих аплікацій. Всі інформації вже є в нових аплікаціях. Головна канцелярія радо перешле відповідні аплікації, форми, брошури чи книжки.

Річні збори округ Ніяґари і Бафало

БАФАЛО, Н. Й. - 13 жовтня в залі Української Католицької Церкви відбулися річні організаційні збори Округ УНС Ніяґари і Бафало. Збори відкрив голова Бафалівської округи Осип Гаврилюк, який попросив присутніх до молитви і вшанування хвилиною тиші померлих членів, а потім представив головного секретаря УНС М. Лиско і присутніх Ніягарської округи.

Марта Лиско в своєму слові сказала, що Централя намагається усіма можливими заходами стримати зменшення членства УНС і поліпшити ситуацію. Вона роздала письмовий звіт Централі і Округ, подала нові асекураційні пляни, закликала секретарів відділів до більшої активности вприєднуванні нових членів на більші суми, бо як не буде нових членів, то майбутнє УНС може ускладнюватись.

На зборах виступили з Ніяґярської округи д-р Б. Долішний, М. Ґрох, Є. Смаль і і М. Бережук, з Бофалівської округи О. Пітолай, Л. Дармограй і О. Гаврилюк. Були висловлені думки, щоб делеґатами на конвенцію, в першій мірі, були активні секретарі відділів, які найкраще ознайомлені з обставинами членства та в поточних справах УНС. Перед початком зборів була перекуска з кавою і солодким, яку приготувала активна союзянка Марійка Боднарська, касирка Бофалівської округи. На закінчення усі зфотографувалися.

Осип Гаврилюк,
голова
Василь Сивенький,
секретар

Осіння членська кампанія:
476 нових членів до 31 грудня 2001 року.

УНСоюз має 238 відділів. Кожний відділ до кінця року може прийняти 2-ох нових членів і УНСоюз виконає квоту. 476 нових членів! Число активних членів Відділу є базою на число делеґатів даного Відділу на Конвенцію.

Члени Округи УНС у Бафало.

Пам'яті Петра Яцика

Ще менше на одну добру й мудру людину стало на цьому тривожному світі. Скінчився земний шлях Петра Яцика. У далекій Канаді відійшла у вічність велика українська душа. Важко у це повірити, бо в пам'яті стоїть він живий, усміхнений, життєрадісний. Ще наприкінці цього травня він ходив вулицями столиці України, куди приїздив майже щороку після здобуття рідним краєм державної незалежности. 24 травня він промовляв у Колонній залі Національної філармонії до школярів України, що стали переможцями ним зініційованого й ним фінансованого першого Міжнародного дитячого конкурсу з української мови. Голос Петра Яцика чула вся Україна – Національна радіокомпанія вела пряму трансляцію зі свята рідної мови. Чули його й українці в інших країнах. Ніхто тоді не міг подумати, що ті слова стануть заповітом великого українця.

П'ятого липня цього року йому виповнилося 80 літ. Але святкування цієї події українська громадськість відклала на 5 листопада, коли в Торонтському університеті відкриватиметься ще один науково-освітній центр, заснований на кошти Петра Яцика. На тих же урочистостях почесному докторові права Альбертського університету, почесному президентові Ліги українських меценатів Петрові Яцикові мали вручати високу нагороду України – Орден Ярослава Мудрого.

Життя Петра Яцика – це справді яскравий взірець служіння рідному народові, Україні. Чотирнадцятирічним сиротою взяв він на свої плечі відповідальність за всю родину, будучи найстаршим з усіх дітей Дмитра та Марії Яциків – працелюбної селянської родини із села Верхнього Синьовидного на Львівщині. Старший син став не просто господарем у домі, а й батьком молодшим братам і сестрам. Доля склалася так, що мусив еміґрувати за кордон, де прожив понад півстоліття. Але Яцик ніколи не забував про те, що він українець. Повсюдно прагнув допомогти своєму народові.

Ставши видатним бізнесменом, він водночас став і великим меценатом. Петро Яцик давав кошти на будівництво українських шкіл та церков у Бразилії. З його фінансовою підтримкою з'явилося на світ чимало важливих книг з історії та культури України. Він – головний меценат відомої Енциклопедії Українознавства, добре знаного сьогодні у науковому світі Українського наукового інституту Гарвардського університету; коштом Петра Яцика народився Центр досліджень історії України в Канадському інституті українських студій при Альбертському університеті. Кілька років тому він пожертвував мільйон долярів для відкриття спеціяльного українського відділу в Інституті Гарімана при Колюмбійському університеті. Науково-дослідні й інформаційні центри його імені існують при Торонтському та Лондонському університетах. А найголовніший проєкт його життя – Освітня фундація Петра Яцика здійснює нині винятково маштабну наукову працю – переклад і видання англійською мовою „Історії України-Руси" М. Грушевського, що стане для англомовного світу своєрідним вікном в Україну.

Схилімо ж у глибокій пошані голови до цього світлого імені, до цього сповненого благородних справ життя.

Нехай земля буде Вам пухом, Великий Українцю.

Володимир Загорій, Любомир Буняк, Андрій Тавпаш, Костянтин Темертей, Ярослав Шепелявець, Маріян Коць, Марія Фішер-Слиж, Іван Кікта, Михайло Сорока, Михайло Слабошпицький, Анатолій Дімаров, Павло Загребельний, Світлана Короненко, Валентина Стрілько, Анатолій Шевченко.

Св. п. Петро Яцик

Палко любив Україну

Хочу через „Свободу" висловити свої почуття в зв'язку з несподіваною смертю великого українця, відомого мецената, громадянина Канади Петра Яцика. Свого часу мені випало познайомитися і не раз зустрічатися з цією неординарною особистістю. Чітка, безкомпромісна і цілеспрямована життєва позиція Петра Яцика не просто вражала, вона змушувала будь-кого замислюватися на тим, для чого ти живеш на цьому світі.

Це була мудра людина, з якою було непросто, але водночас легко і приємно спілкуватися. Найбільше він поважав у співрозмовників щирість і відвертість, бо сам був щирим і відвертим. За своє тривале, повне змісту життя Петро Яцик зробив чимало добрих справ для українства не лише в Канаді, а й в інших країнах, в тому числі у Бразилії. Він багато зробив і для незалежної України, яку палко любив, за долю якої дуже вболівав. Він був справжнім українським патріотом – до останньої хвилини життя.

Нехай пухом буде йому канадська земля, яка багато років тому прийняла цього видатного сина України, на якій він розкрив увесь свій талант невтомного трударя – будівничого. Таким він і залишиться в моїй пам'яті. Висловлюю глибокі співчуття Надії Яцик з приводу втрати дорогої для неї людини.

Юрій Богаєвський,
Надзвичайний і Повноважний посол України
у Бразилії

Був вірним собі, людям і Україні

Поховано сина українського народу Петра Яцика

1 листопада, в обідню пору, в Торонто упокоївся на 81-му році життя славний меценат Петро Яцик. У мить його смерти були присутні дочка Надія, близька йому Джінет та племінниця Оксана.

Похоронні відправи відбулися в неділю, 4 листопада, в похоронному підприємстві Неведюка у Мисисазі. Панахиду відслужили парох собору Успення Пресвятої Богородиці о. Степан Хміляр, разом з о. мітратом Іваном Татарином та своїм помічником о. Романом Паньківом. Лунала „Вічная пам'ять". Опісля о. С. Хміляр склав свої співчуття в імені церковної родини та попросив до слова д-ра Франка Сисина, директора Центру досліджень історії України ім. Петра Яцика при Альбертському університеті. Д-р Ф. Сисин був ще студентом Гарвардського університету, коли Петро Яцик заснував Вічний фонд у Гарварді.

В понеділок, 5 листопада, в день, коли у Торонтському університеті мало відбутися відзначення д-ра Петра Яцика за створення ще одної програми ім. Петра Яцика для освіти України та вручення йому Ордена Ярослава Мудрого, привезено тіло покійного до собору Успення Пресвятої Богородиці. Панахиду відслужили парох Степан Хміляр разом із о. Романом Паньківом. Співав чоловічий хор „Прометей" під дириґентурою Степана Харасовського. Присутній у храмі був православний священик Богдан Сенціо.

Після Панахиди директор Канадського інституту українських студій при Альбертському університеті д-р Зенон Когут розповів про меценатську діяльність Петра Яцика. Д-р Марк ВанҐаґен, колишній директор Гаріманського інституту при Колюмбійському університеті, в Нью-Йорку, де в 1994 році було засновано Програму українських студій ім. Петра Яцика, висловив свої співчуття від Колюмбійського університету та підкреслив заслуги покійного у справі ознайомлення чужих націй з Україною.

У вівторок, 6 листопада, Поминальну Святу Літургію відслужили о. Степан Хміляр та о. Роман Паньків в соборі Успення Пресвятої Богородиці. У ній взяв участь посол України в Канаді д-р Юрій Щербак, який передав співчуття від Президента України Л. Кучми.

Петро Яцик народився 7 листопада 1921 року у селі Верхнє Синьовидне на Західній Україні. Він був старшим сином серед дев'ятьох дітей. На 17 році життя Петро пішов працювати механіком на тепловозі, пізніше пішов до молочарської школи і став інспектором молочарень. У 1949 році П. Яцик приїхав у Монреаль з сімома долярами у кишені. Першою його працею тут було миття посуду. Після кількох успішних спроб (був співзасновником книгарні „Арка") Петро розпочав „Prombank Investment Ltd.", і в цьому бізнесі працював до останнього дня свого життя. Він щедро підтримував видання Енциклопедії України, очолюючи фондовий комітет проєкту протягом тридцяти років, фінансував видання шкільних книжок в Україні і Канаді, збірку українських видань, Центр з вивчення Центральної і Східної Европи, Фонд українських газетних видань та інші проєкти при Торонтському університеті. Через Освітню фундацію він підтримав багато інших проєктів, включаючи створення Програми українських студій в Колюмбійському університеті в Нью-Йорку та Лекторій з українських студій в Лондонському університеті (1991 р.). Освітня Фундація П. Яцика надавала стипендії для студентів у різних кінцях світу. В 1995 році Альбертський університет надав Петрові диплом Почесного доктора права. В 1996 році Президент України Леонід Кучма нагородив Петра Яцика президентською відзнакою за його підтримку української науки, освіти та культури.

У 2000-2001 академічному році Петро Яцик започаткував Міжнародний конкурс знавців української мови. Другий Міжнародний конкурс знавців української мови буде перейменовано на Міжнародний конкурс знавців української мови імені Петра Яцика. У 1995 році Петро започаткував Ліґу українських меценатів.

Виконавчий директор Освітньої фундації ім. Петра Яцика Тарас Крапюк склав подяку всім присутнім, отцям, амбасадорові д-р Ю. Щербакові, всім українським організаціям, хорові „Прометей" за участь у похоронах і співчуття. Після останнього прощання тіло покійно спочило на цвинтарі Парк Давн.

Жалобна тризна відбулася в „Old Mill", де привітав гостей та близьких знайомих господар Тарас Карпюк, а о. С. Хміляр провів молитву. По обіді склала співчуття Марія Шкамбара – від КУК і Світового Конґресу Українців. Джек МекДоналд, приятель покійного, довголітній наймач, попрощався від імені усіх підприємств. Д-р Марко Стех, виконавчий директор Канадського Інституту українських студій, відділу в Торонто, сказав про значення діяльности великого мецената Петра Яцика. Д-р Зенон Когут прочитав лист від президента Альбертського університету д-ра Рода Фрейзера. Склав прощальне слово від усіх Центрів та Програм ім. Петра Яцика д-р Франк Сисин. Амбасадор д-р Ю. Щербак говорив про покійного, як друг та знайомий нашого мецената. На кінець тризни дочка Надія поділилася особистими думками про батька та його життя.

Замість квітів на могилу, можна скласти пожертви на II Міжнародний конкурс знавців української мови імені Петра Яцика. Пожертви можна вислати на адресу: Petro Jacyk Educational Foundation, 5080 Timberlea Blvd., Suite 202, Mississauga, ON L4W 4M2, Canada: Tel. (905) 238-0467; fax: (905) 625-8445.

В імені цілої родини складаємо щиру подяку всім тим, які в будь-який спосіб причинилися до полегшення болю від втрати дорогого батька. Дякуємо Юрієві Клюфасові за фільмування похорону на відео.

Нехай канадська земля буде йому легкою. Вічна йому пам'ять!

Родина покійного

Бережімо Церкву, бо вона береже нас

Як уже офіційно повідомлялося (див. „Свободу", ч. 43) у Бавнд-Бруку, українському православному центрі, 10–14 жовтня проходив XVI Собор Української Православної Церкви в США. Сьогодні думками і враженнями про цю важливу подію ділиться з читачами один з делегатів Собору, відомий діяч УПЦ в США, багаторічний автор „Свободи" д-р Анатолій Лисий.

Собори УПЦ є найвищими органами влади в Церкві. Згідно зі статутом, вони відбуваються що три роки і скликаються з благословення Митрополита УПЦ. В них беруть участь духовенство і миряни. Так і в цьому році, Митрополит Костянтин, скликаючи собор, у зверненні до парафій зазначив: „...Нагадую всім отцям-настоятелям і парафіяльним управам, що вони відповідають за те, щоб їхня парафія мала представників на соборі так, щоб були віддзеркалені погляди всіх членів Церкви на всі справи, обговорювані на соборі". Отже, собори є відкриті і, вживаючи теперішнє означення, цілковито демократичні.

Такий характер нашої Церкви означає її соборноправність, тобто життя і напрями діяльности Церкви визначаються її мирянами разом з духовними служителями та єрархами. Згідно зі статутом, члени кожної парафії вибирають двох делеґатів, яким доручають репрезентувати парафію на соборі. Членами собору є також усі діючі священики та єрархи Церкви. Статут ґарантує рівність голосу для всіх учасників, незалежно від їхнього сану в Церкві.

Соборноправністю нашої Церкви в США можемо гордитися, споглядаючи на інші собори православних Церков, в яких далі практикується синодальний устрій, тобто, в яких всі законодавчі справи в Церкві вирішуються синодами єпископів, а миряни не мають ніякого голосу. Синодальний устрій Церкви в Україні, наприклад, є успадкований від Церкви російської. Якраз у правдивій соборноправності лежить унікальність Української Православної Церкви в США.

У XVI-му Соборі УПЦ взяло участь 176 делегатів, 69 – від духовенства і 107 – від мирян, та понад 50 гостей. Від першого ж дня засіданням була властива велика діловитість і предметність. Ніякої словесної бутафорії, ніякого відволікання та витрачання важливого часу на неістотні справи. Собор вівся згідно з загальноприйнятими парляментарними правилами, і якщо й були деякі непорозуміння, їх швидко і переконливо з'ясовувала знавець парляментарних правил Ґейл Волощак.

Порядок денний Собору заздалегідь опрацювала передсоборова комісія. Головними ділянками праці Собору були пленарні сесії та засідання комісій для обговорення діяльности Церкви і зформулювання рекомендацій для затвердження або відхилення Собором.

Перша пленарна сесія була присвячена звітові Митрополита УПЦ Костянтина про стан Церкви, і звітам окремих членів Консисторії. Блаженніший Костянтин у своєму звіті багато уваги присвятив станові міжцерковних взаємин та своїй участі у контактах з предстоятелями Українських Православних Церков в Україні. Відзначаючи значний прогрес в напрямі до створення однієї Помісної Церкви в Україні, Митрополит Костянтин висловив віру, що створення однієї Автокефальної Церкви в Україні і визнання її православними Церквами світу вже недалеко, і ми будемо свідками, як також і учасниками, цієї історичної події в житті незалежної України. В його особистій опінії, наступна зустріч в Цюріху представників українських Церков і представників Вселенської Патріярхії буде вирішальною і визначить дальший розвиток подій в Україні.

Дуже докладний звіт про працю Консисторії УПЦ подав Архиєпископ Антоній, голова Консисторії УПЦ. У вступнім слові він ствердив, що пріоритетом і головного місійною ціллю Церкви в останні роки було задоволення духовних потреб наших вірних, спрямування праці на скріплення і ріст наших парафій заради збереження їх для майбутніх поколінь українських православних в діяспорі, турбота про молодь і її участь в житті парафій та Церкви. Без забезпечення духовної сили Церкви не зможемо виконати й інші завдання, які ставили нам наші попередники і які ми тепер ставимо перед собою.

Про великий обсяг праці Консисторії УПЦ в США можна судити, прочитавши 20-сторінковий звіт голови Консисторії, поданий Соборові. В ньому віддзеркалено працю різних ділянок нашої Церкви (місійний відділ, преси і публікацій, молоді, громадських взаємин, фінансовий, міжцерковних взаємин, архівний та ін.), як також і точний опис маєткового стану Церкви, інформацію про діяльність прицерковних організацій, про зовнішні міжцерковні стосунки, особливо про такі, які заторкують Церкви в Україні. Окремо подається інформація про деякі конфліктні ситуації всередині нашої Церкви в останніх кількох роках.

Собор також уважно вислухав звіт фінансового секретаря Еміля Скочипця, звіти Семінарії св. Софії, Централі Православних Сестриць, Товариства св. Андрія, Української Православної Ліґи, в кінці – звіт Контрольної комісії УПЦ США, яка на основі своєї перевірки книг та фінансових приходів і розходів запропонувала Соборові уділити абсолюторію Консисторії УПЦ США, що й було зроблено. Цим була завершена перша пленарна сесія Собору.

Разом було сім пленарних сесій, на яких делегати працювали в різних соборових комісіях, а потім брали участь у загальних засіданнях Собору. Праця шляхом розділення делегатів по комісіях давала їм можливість добровільно вибирати комісію свого власного зацікавлення і працювати в ній, висловлюючи свої ідеї та пропозиції для пізнішого запропонування загальної сесії Собору. Таких комісій було 16 і працювали вони в окремих конференційних кімнатах готелю Голідей Інн. Для прикладу назву лише декілька комісій: Місійна, Міжцерковних взаємин в Україні, Освітня, Видавнича, Номінаційна, Статутова, Фінансова, Музейна, Резолюційна, Преси та інформацій та ін.

Мені припав обов'язок працювати в Комісії міжцерковних взаємин в Україні, разом з Владикою Всеволодом та о. Іваном Наконечним. Участь багатьох делегатів – до тієї міри, що всі місця в залі були заповнені і багато присутніх мусили стояти – свідчить, що зацікавленість цією темою є особливо велика. Під час дискусії було висловлено бажання ширшого і частішого інформування вірних нашої Церкви про церковні справи і події в Україні пресовими органами і обіжниками з центру Церкви. Такі своєчасні інформації допоможуть вірним нашої Церкви уникнути дезінформації і непорозумінь в українських громадах.

Вечорами делеґати також були зайняті, бо були учасниками семінарів на актуальні теми церковного життя, наприклад, „Майбутнє нашої Української Православної Церкви в США" (Архиєпископ Антоній, архимандрит Андрій, о. Франко Істочин, о. Павло Бондарчук), „Церковне життя в Україні" (Митрополит Костянтин, Архиєпископ Всеволод, д-р Анатолій Лисий), „Що значить бути українським православним" (о. Яків Нортон, о. Василь Завірюха, о. Роман Тарнавський), „Місійні змагання у Південно-Американській Епархії" (Єпископ Єремія, о. Іван Гаравій).

Значне зацікавлення викликала праця Номінаційної комісії. Вона складалася з 21 члена. До неї надійшло багато аплікацій від делегатів, які висловили своє бажання працювати в Раді Митрополії. Кожна аплікація інформувала про кваліфікації кандидата і повинна була мати підтримку шести делегатів Собору. Немає сумніву, що всі бажаючі працювати в Раді Митрополії, які подавали свої кандидатури, мають відповідні для цього кваліфікації. Та кількість місць обмежується статутом: 7 – від мирян і 7 від – священнослужителів. Номінаційна комісія мала нелегке завдання – вибрати лише 14 з подвійного числа бажаючих. Після довгого обговорення одержаних аплікацій Комісія подала свій вибір Соборові. Після цього, згідно зі статутом, була надана можливість для додаткових номінацій зі залі Собору. Вони надійшли і були приєднані до списку кандидатів від Номінаційної комісії. Голосування відбулося таємним способом. Внаслідок зайшли деякі зміни у Раді Митрополії, хоч в основному вона залишилася у попередньому складі.

Деякі пункти резолюцій Собору спричинили гаряче обговорення, часом вельми емоційне, але вся дискусія відбулася на культурному рівні та при взаємопошані дискутантів. Окремі пропозиції чи параграфи резолюцій були відхилені, інші додані до тексту, запропонованого Резолюційною комісією.

Українська Православна Церква США після XVI Собору має стати на шлях виконання багатьох важливих завдань. Серед них – збудування Науково-історичного музею, який має стати центром зберігання церковно-релігійних експонатів, інформацій про Україну та Українську Православну Церкву в Україні і діяспорі... Це буде ще один цінний додаток до руками наших вірних розбудованого центру Української Православної Церкви в США. Збирання фондів вже розпочалося.

Є ще багато інших плянів, але всі вони зводяться до одного: Українська Православна Церква в США повинна бути. Сила її і причина її існування від створення і дотепер була і буде в твердім переконанні, що українська людина без духовного життя, опертого на універсальну християнську мораль, без віри у своє призначення, свою ролю як носія духовної спадщини свого народу не зможе зберегти своєї національної і етнічної ідентичности у світі відірваности від свого кореня, у світі без своєї Церкви. Тому ця людина повинна мати свою Церкву тут. Тому ця людина повинна дбати про неї, укріплювати її, – допомагати їй, сприяти їй всебічно для себе, а ще більше – для своїх нащадків.

Спостерігаючи гармонійну працю Собору, слухаючи звіти духовного провідництва, беручи висновки з розмов і виступів делегатів в ім'я розбудови нашого українського Єрусалиму, я пригадував часи, коли були намагання і рухи за те, щоб його не було.

Це було в 1956 році, три роки після того, коли тодішній голова Консисторії УПЦ в США Архиєпископ Мстислав, з благословення Митрополита УПЦ Іоана (Теодоровича) та виконуючи волю II Собору УПЦ в США в 1953 році, розпочав будувати релігійно-культурний Центр УПЦ в США – Церкву-Пам'ятник в Бавнд-Бруці. Будова вимагала спільних зусиль усього православного українства в США. Та, як історія показує, лише українці, люди з дивною генетичною спадковістю, мають схильність боротись один проти одного. Тому і тоді були виступи проти голови Консисторії, проти його намірів, проти його плянів збудувати український Єрусалим, як він сам називав український Бавнд-Брук. Летіла брудна лайка, листівки, погрози, образи. Було навіть створено „Комітет мирян УПЦв ЗДА". Митрополит Іоан, засуджуючи діяння цього „комітету", покарав його членів відлученням від УПЦеркви. А що було б, якби тому „комітетові" вдалося досягнути своєї мети і не допустити до будівництва Українського релігійного центру в Бавнд-Бруці? Де були б ми тепер і всі наші вірні, які сьогодні в Бавнд-Бруці? Подумаймо!

Через три роки на черговому Соборі УПЦ в США знову будемо підводити підсумки. А якими вони будуть, добрими чи недобрими, залежить від нас.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Крайовий з'їзд Пласту і підсумок півсторічної праці

Президія XXV Крайового з'їзду. Уступаючий голова пл. сен. Б. Павлюк закликає однохвилинною мовчанкою згадати жертви 11 вересня. Справа пл. сен. Ґорчинська, пл. сен. Ю. Ференцевич, пл. сен. Ю. Савицький, пл. сен. Б. Павлюк, пл. сен. І. Сохан і пл. сен. Б. Кордуба.

Звітує голова Комісії святкувань 50-річчя, пл. сен. Г. Кутко.

КЕРГОНКСОН, Н.Й. – XXV Крайовий Пластовий з'їзд, що традиційно проходив на оселі УНС Союзівка 20 і 21 жовтня, був завершенням двох років відзначування 50-річчя праці пластової організації на терені США. Це підкреслювала програма та звітування поодиноких діловодів, зокрема голови Комісії святкувань пл. сен. Галини Кутко. У XXV Крайовому з'їзді брав участь 91 делегат з 121 голосом, як також численні гості-пластуни, які з цікавістю вислухали звіт пл. сен. Г. Кутко про заходи гідного відзначення 50-річчя пластової організації. Серед цих заходів було створення відповідного фільму про Пласт в США, що отримав нагороду фестивалю „Нашого цвіту – по всьому світу" у Києві, та альбому-історії Пласту п. н. „Мандрівка Пласту в США", що появиться ще перед закінченням 2001 року. Великий успіх мала вистава „Ювілейна ватра", якої частини показано ще раз саме в часі XXY Крайового з'їзду.

Звіт про широко закроєну працю цієї окремої комісії для гідного відзначення 50-річчя праці Пласту в США стояв в центрі уваги на цьому з'їзді та завершився признанням для тих, що працювали продовж двох років над здійсненням усіх задумів. Усі вони під час святкової вечері отримали відзначення з рук провідників Пласту, зокрема Начального Пластуна. Окреме відзначення для основоположників і будівничих Пласту отримали у процесі року 800 пластунів. Найвище пластове відзначення – св. Юрія в золоті отримали з рук Начального Пластуна пл. сен. Г. Кутко, З. Брожина, Н. Сохан і А. Слюсарчук, за свій великий вклад у працю в Пласті. Окремими грамотами відзначено працю колишніх голів Крайової Пластової Старшини І. Сохана, О. Кузьмович, Ю. Ференцевича, Е. Гойдиш, П. Дорожинського, Ю. Савицького і З. Голубця.

Усі ці підкреслення пластової праці впродовж 50 років сталися в час святочної вечері, на якій також була ще раз виведена з великим успіхом частина „Ювілейної ватри". Ювілейне слово на тему праці пластової організації впродовж пів сторіччя виголосив пл. сен. Ю. Ференцевич, а погляд на майбутнє пластової організації в США накреслила ст. пл. Діяна Юрчук.

Начальний Пластун Л. Романків складає побажання відзначеним: (зліва) пл. сен. П. Дармограй, пл. сен. Н. Сохан, пл. сен. З. Брожина і пл. сен. А. Слюсарчук.

На цей ювілейний з'їзд пластової організації наспіли письмові привіти від КПСтаршини в Канаді, Німеччині, Австралії та Аргентини, від голови ГПР пл. сен. Я. Гавриха, як також від Українського Народного Союзу, а усний привіт від Союзу Українок Америки виголосила пл. сен. С. Геврик. З окремим привітальним словом виступив Начальний Пластун пл. сен. Л. Романків, як також, на початку з'їзду, голова Головної Пластової Булави пл. сен. Я. Рубель.

Ювілейним з'їздом проводила президія в особах пл. сен. Ю. Савицького, Ю. Ференцевича та І. Сохана, а секретарювали пл. сен. Богдан Кордуба і пл. сен. І. Ґорчинська.

У ділових нарадах делегати заслухали усних доповнень звітів, як також заключний звіт голови Крайової Пластової Ради пл. сен. З. Голубця з

(Закінчення на стор. 18)

„Пластова ватра" в часі святочної вечері.

Вияснення Українського Православного Товариства св. Андрія

В тижневику „Свобода" з датою 5 жовтня було опубліковане платне оголошення під назвою „Звернення Братства св. Андрія Первозванного до громади, сестрицтва і прихожан Церкви-Пам'ятника св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж", яким це Братство закликало прийти на зустріч, що висловити – між іншими справами – своє бачення „...питань майбутнього існування Української Православної Церкви в Америці".

Мабуть, через подібність назв організацій ми отримуємо численні запити від читачів „Свободи" про наше ставлення до вище названого „Звернення".

Як голова Товариства св. Андрія, я уповноважений заявити, що Товариство св. Андрія не має ніякого відношення до згаданого „Звернення". Це „Звернення" – від Братства св. Андрія при Церкві-Пам'ятнику в Бавнд-Бруку, з яким Товариство св. Андрія організаційно не є пов'язаним. За стиль і зміст „Звернення" відповідає Братство св. Андрія.

Товариство св. Андрія, як окрема організація, не несе за це „Звернення" ніякої відповідальності.

Михайло Герець,
голова Товариства св. Андрія

Уточнення

Прошу опублікувати уточнення до статті „Свято України в Нью-Джерзі відбулося з участю усієї громади („Свобода", 26 жовтня) – має бути „Степан Кметь від Товариства Вояків УПА".

Михайло Козюпа

Громада готується до поклону Митрополитові Андреєві Шептицькому

Митрополит Андрій Шептицький

НЬЮ-ЙОРК. – 100-ліття від часу, коли Києво-Галицький Митрополичий престіл очолив Слуга Божий Андрей, відзначають у цьому році українці-католики в усьому світі. Не стоїть осторонь цих святкувань і метрополія Нью-Йорку. Тепер тут ідуть приготування до святочної академії, що запланована на неділю, 9 грудня, на 2 год. по полудні.

Для успіху цього рідкісного свята працює окрема організаційна комісія під проводом о. диякона Юрія Малаховського. У святі візьме участь Єпископ Стемфордський Василь Лостен.

Головну доповідь матиме ред. Микола Галів, у концертовій частині виступить хор „Думка" під диригентурою В. Гречинського, а із сольовими точками – наші відомі солісти Роман Цимбала, Соломія Івахів і Володимир Винницький. Керівником музичної програми академії є співачка Анна Бачинська. Свіжу мистецьку рецитацію запропонує публіці широковідомий та загально люблений рецитатор Іван Вернацький.

Академія відбудеться у залі школи св. Юра, тож відкриє її молитвою парох цієї церкви о. Лаврентій Лавринюк, ЧСВВ, а вступне слово скаже організатор імпрези о. диякон Ю. Малаховський.

Увесь дохід із академії призначений на беатифікаційний фонд Митрополита Андрея.

Немов заспівом до цієї широкозакроєної імпрези є виставка фотокартин з життя Митрополита Андрея Шептицького, що відбувається в приміщеннях Літературно-мистецького клюбу та підготована мисткинею Славою Ґеруляк і її дочкою Лаврентією. Світлини – частинно із приватних збірок, в першу чергу зі збірки Уляни Старосольської, віддзеркалюють різні аспекти життя великого Митрополита, закінчуючи світлиною на смертній постелі. Зокрема багато світлин із зустрічей Митрополита з дітворою та молоддю, в першу чергу пластовою. Виставка буде відкритою до 18 листопада.

В неділю, 4 листопада, о. парох УКЦ св. Юра відправив Панахиду за бл. п. Слугу Божого Митрополита Андрея у річницю його смерти, що наступила 1 листопада 1944 року. Одночасно ця поминальна Служба Божа була і за поляглих учасників Листопадового зриву.

Як бачимо, українська громада Нью-Йорку вже перебуває у процесі духовного підготування до відзначення річниці висвячення Митрополита Андрея на Києво-Галицький престол. Академія 9 грудня буде її гідним завершенням.

О. К.

З'їзд ветеранів Дивізії „Галичина"

ЛІГАЙТОН, Па. – 27-ий Крайовий делеґатський з'їзд Братства колишніх вояків 1-ої Дивізії Української Національної Армії відбувся під час Дня Праця, 1 і 2 вересня, на оселі ім. Ольжича. У нарадах з'їзду брали участь 26 делеґатів станиць Братства і членів Крайової управи, а також інші члени Братства. Своїх делеґатів вислали станиці Дітройту, Рочестеру, Філядельфії, Лігайтону, Нюарку та Нью-Йорку. Не були представлені станиці Чикаґо, Клівленду, Гартфорду та уповноважені з дальших міст, однак вони надіслали свої звіти.

Крайова управа Братства звітувала за останні два роки. Її діяльність була спрямована у двох напрямках: на зміцнення зв'язків з Україною, допомогу інституціям, які ведуть державно-будівничу працю та ветеранам дивізії, згуртованим в Галицькому Братстві, і також на видавничу діяльність. Крайова управа надавала грошеву допомогу та комп'ютерну техніку установам України, котрі борються зі залишками совєтської минувшини. Одна з таких установ – це Університет українознавства, котрий працює в ділянці українізації Збройних сил України. Допомога надійшла й кільком музеям, які зберігають експонати та архіви визвольної боротьби. Управа активно допомагала журналові „Військо України", в якому голова Крайової управи нашого Братства" Петро Буняк є членом редакційної колеґії.

Щоб дати відсіч проти нападів та наклепів на дивізію „Галичина", котрі продовжуються, Управа зосереджувала свою діяльність над публікацією інформативних матеріялів і книжок англійською та українською мовами. Заходами Крайової управи поміщено на Інтернеті відповідну „сторінку", котру дотепер відвідало близько 13,000 зацікавлених з цілого світу. (Адреса: www.infoukes.com /galiciadivision). Нашими заходами видано працю про Дивізію проф. Тараса Гунчака – „On the Horns of a Dilemma", вона вийшла у престижевому академічному видавництві, а також історію дивізії авторства проф. Андрія Боляновського. Була видана книжка Т. Білостоцького „Моя праця з Українським юнацтвом", „Пісенник" дивізійних пісень, в обробці композитора М. Скорика, для розповсюдження в Україні. Підготовляється відео про „Дивізію", котре має бути передане на українському телебаченні. Закінчено працю над виданням „Альманаху 50-ліття Братства", де є задокументована його діяльність. В підготовці є ще інші матеріяли, котрі побачить світ незабаром.

Матеріяльна допомога ветеранам дивізії в Україні йшла через Суспільну службу комбатанта, з котрою управа Братства тісно співпрацювала. Друга організація, з якою управа також тісно співпрацювала, – це Братство охорони воєнних могил „Броди-Лев", яке опікується військовими цвинтарями і могилами вояків „Дивізії" в Україні, Австрії, Польщі, Німеччині та Італії.

З'їзд схвалив діяльність управи Братства, перевибрав її в майже такому самому складі на дальших два роки та доручив їй далі вести діяльність в таких же напрямах.

У зв'язку з дописами у нашій і чужій пресі про ген. Павла Шандрука, в минулому і тепер, обговорено його ролю, яку він відіграв при кінці війни у перетворенні дивізії „Галичина" на 1-шу Дивізію Української Національної Армії. З'їзд заперечив допис авторства Ореста Городиського, як несправедливий, з неправильною інтерпретацією фактів, (був поміщений у тижневику „Свобода" з 8 жовтня, 1999 року та був теж заперечений пізніше в цьому ж тижневику).

В неділю, 2 вересня, учасники з'їзду взяли організовану участь у Службі Божій і Панахиді за полеглих дивізійників.

Пресова референтура Крайової управи Братства Колишніх Вояків 1-ої Дивізії УНА

Учасники з'їзду після Служби Божої та Панахиди за полеглих побратимів перед каплицею оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні.

УКРАЇНА І СВІТ

Українознавчі студії військовиків

КИЇВ. – Трансформація Збройних Сил України у справжнє українське військо, з притаманним йому національним духом, відбувається ще надто повільно. За останній час дещо посилилась увага військовиків до вивчення історії України та української культури, впровадження української мови в армійське життя. Проте сьогодні ще не можна сказати, що у війську запанував український дух.

Чи під силу громадським організаціям в Україні та за її межами надати дієву допомогу державі у виконанні цього нелегкого завдання? Досвід чотирирічної спільної просвітницької діяльности Координаційного комітету допомоги Україні в США (голова В. Воловодюк) і Центру „Українознавство" Товариства „Знання" України (директор А. Мартинюк) переконливо засвідчує не тільки правомірність, а й плідність такого підходу до справи. Найважливішим підсумком спільної просвітницької роботи є досить активне впровадження українознавства у навчально-виховну роботу серед офіцерського складу.

15–25 жовтня 2001 року проведено чергові двотижневі курси з українознавства для офіцерів-вихователів Одеського гарнізону, на кошти української Федеральної кредитової спілки „Самопоміч" Нью-Йорку (президент – д-р Богдан Кекіш). 83 офіцери – випускники курсів – протягом 11 днів спілкувалися з провідними українознавцями країни, переглянули 80 відеофільмів серіялу „Невідома Україна", одержали бібліотечки з історико-українознавчої тематики безкоштовно та свідоцтва про підвищення кваліфікації в галузі українознавства.

Командири Одеського ґарнізону попросили організаторів курсів українознавства продовжити цю просвітницьку працю у формі лекторію: заняття раз на тиждень вищого командного і офіцерського складу в кількості до 700 осіб. Всього відбудеться одинадцять занять.

Державне фінансування цього вкрай важливого просвітницького заходу відсутнє. Будемо сподіватись, що його здійснення візьмуть на себе, як це було і раніше, доброчинні українські організації в США.

Анатолій Мартинюк,
директор Центру „Українознавство"

Повернути в Україну її шедеври

Через „Свободу" хотів би висловити щиру подяку за підтримку громадських ініціятив у справі повернення в Україну неоцінених реліквій – мозаїк та фресок Михайлівського Золотоверхого собору XII ст. у м. Києві, які було вивезено до Росії після його зруйнування московсько-більшовицькими варварами протягом 1934–1937-их років.

Глибоко переконаний, що завдяки твердій та послідовній поставі українців усього світу ця унікальна спадщина буде повернута на рідну землю і займе своє природнє місце у відновленому за незалежної України комплексі споруд Михайлівського Золотоверхого монастиря.

Таким чином історична справедливість органічно з'єднає у єдиний і нерозривний ланцюг минуле й сучасне української нації.

З особливою теплотою та подякою хочу відзначити тих, хто своїми жертовними та організаційними зусиллями вже виявив практичну підтримку справі повернення в Україну святомихайлівських реліквій.

Зокрема саме завдяки особистій допомозі проф. Олександри Мельник, проф. Віктора Качура, доктора Андрія Мельника, інж. Михайла Гереця, інж. Віталія Візира, Тараса Козбура та Аріядни Терлецької стала можливою важлива поїздка українських науковців до Росії та їхня праця в архівах і фондах різних установ, яка дозволила зібрати важливі документи про перебування в російських сховищах мозаїк та фресок Михайлівського собору.

Окрему подяку висловлюю Українському православному товариству св. Андрія Первозванного за діяльну опіку справою повернення в Україну нашої національної культурної спадщини та великі зусилля, які воно докладає з тим, аби мистецькі реліквії Михайлівського Золотоверхого собору були повернуті до Києва.

Сергій Кот,
керівник Центру досліджень проблем повернення та реституції культурних цінностей при Інституті історії України НАНУ

Поєднуючи благодійність і патріотизм

Щороку приїздить в Україну Богдан Гайдучок. Уродженець Рудок (Львівщина), громадянин Сполучених Штатів Америки, він взяв собі за обов'язок допомагати навчально-виховним закладам краю, звідки походить.

Колись уподобав собі Самбірську середню школу ч. 8, з якою підтримує добрі благодійні стосунки, зокрема посприяв укомплектуванню шкільної книгозбірні підручниками з англійської мови. Щоліта проводить лекції для учнів і вчителів з питань розвитку малого приватного бізнесу та набуття розмовної практики з англійської мови. Не стала винятком і цьогорічна зустріч у школі, після якої пан Богдан був запрошений для виступу ще й перед студентами місцевої педагогічної школи.

Окрім проведених лекцій, гість із США зустрівся також із Самбірськими союзянками і пластунами. Ця молодіжна виховна організація надзвичайно вдячна Б. Гайдучкові за подаровані рудківському осередку пластові однострої. Протягом декількох тижнів перебування на Самбірщині Б. Гайдучок разом із приятелем інженером-екологом Дерилом Терго відвідав освітні заклади Рудок, сиротинець у Корналовичах „Рідний дім" і самбірський – „Любисток", яким також всіляко намагається допомогти. Діяльність Б. Гайдучка на рідних землях – це яскравий приклад поєднання патріотизму і благодійності людини, якій не байдуже майбутнє рідного краю. Адже знане кожному гасло – „Бог і Україна", він підкріплює постійною працею і конкретними справами.

Юрій Леськів,
м. Самбір, Львівська обл.

Б. Гайдучок (сидить у першому ряді третій зліва) та інженер-еколог Дерил Терго (поруч) під час зустрічі з пластунами у Рудках. Літо, 2001 р.

Український центр в Люрді – наша гордість

Дбаючи про дальше існування Української Церкви та дому в чудодійному Люрді, які воздвигнули українські еміґранти на чужині в 1982 році, ми дотепер оплачували податки, асекурацію, за воду, світло, газ, ремонт дому та інші видатки з тих пожертв, що мали їх від прочан з-за океану. Тепер наші українці з-за океану до Люрду не їдуть, усі їдуть в Україну, прочани з України приїздять до Люрду дуже убогі, ще просять нас їм допомагати. Наша каса порожніє, тому моїм обов'язком є знову звернутись до всіх побожних та патріотичних українців в цілому світі, щоб нам присилали свої щедрі пожертви на Український центр в чудодійному Люрді.

Український центр – це наша краса і слава, наша гордість – то наша золотоверха церква, що є окрасою цілого Люрду. Український дім та українська каплиця в Люрді, де з'являлась Пречиста Діва Марії святій Бернадеті Субіру 18 разів.

Ваші пожертви прошу ласкаво присилати на адресу: L'Abbe Pryjma Wasyl, 8 bis, rue de l'Ukraine, 65100 Lourdes – France. Tel.: 62-94-90-33.

о. Василь Прийма

„Євшан" – для українських шкіл

МОНРЕАЛЬ. – Найбільша українська фірма для поштових замовлень „Євшан" проголосила у каталозі „Євшан-2002" свою першу програму для підтримки шкіл українознавства.

Основою програми є те, що 15 відсотків грошей, одержаних від покупців за товар, дарується школам у формі кредиту на придбання підручників, книжок і т. п. Покупці здають посвідки купівлі від „Євшану" до школи. Школа висилає ці посвідки до фірми „Євшан" і тоді одержує винагороду (15 відсотків кредиту) на закуп книжок та іншого шкільного приладдя. Подібні програми здійснюють багато більших фірм Північної Америки і вони є дуже популярними.

Фірма „Євшан" вже довгі роки надає українській громаді великий вибір музичних записів-касет і компактних дисків, відео, комп'ютерних програм, книжок, шкільних підручників, словників, дитячої літератури та різних подарунків.

За інформаціями та формами зголошень школам слід телефонувати до фірми „Євшан" на число 1-800-265-9858.

З нагоди 25-ої річниці заснування Української Гельсінської Спілки

Шановні і дорогі члени Української Гельсінської Спілки!

Цього року припадає 25-та річниця заснування Української Гельсінської Спілки. 9 листопада 1976 року група патріотів України встала на захист її чести та свободи, підняла голову у нерівній боротьбі проти комуно-совєтського режиму. Група від самого початку взяла за базові принципи християнську мораль, правове суспільство, правозахисну етику, на побудову Української держави ліберально-демократичного типу.

Серед летаргічного сну тогочасної України, серед інтелектуального спустошення, зневіри та пристосовництва ви стали в обороні вітчизни. За вами і вірші Василя Стуса, і праці Вячеслава Чорновола та Миколи Руденка, есеї Валентина Мороза та Левка Лук'яненка, правозахисні листи Оксани Мешко і братів Горинів та багато інших праць, в яких ви обстоювали право України і її народу вільно обирати свою долю, розмовляти рідною мовою.

Коли совєтський режим розпочав репресії проти вас, ви не зрадили принципів, за які боролися, бо ви розуміли їх високе значення. Ви пройшли через усі катування, не схиливши голів і не похитнувшись у своїх переконаннях і діях.

Пізніше, коли на хвилі перебудови ширші українські маси влилися у рух за демократизацію та незалежність, ви активно включилися у цей політичний процес, очоливши його та надавши йому моральної сили. Проголошення незалежности України стало кульмінацією вашого подвигу, вашої жертовної праці. І той факт, що нинішня Україна все ще не та, про яку вам мріялося, говорить лише про одне – вашу справу не завершено, ваша праця продовжується.

У 25-річчя від дня заснування УГС ми дякуємо вам за все зроблене вами. Ми вчимося на вашому прикладі захищати сьогодні права українців Росії, Польщі, Словаччини, Білорусі та інших країн. Ми, як правозахисники українців, що живуть поза межами України, хочемо теж допомогти процесам демократизації України. Нас турбує обмеження свободи преси в Україні та брак україномовного шкільництва, освіти, преси та видань в багатьох регіонах України, зокрема в Автономній Республіці Крим.

З нагоди 25-річчя заснування Української Гельсінської Спілки ми бажаємо вам доброго здоров'я, наснаги, нових творчих звершень, та багато відданих і талановитих спадкоємців ваших ідей.

За комісію людських та громадських прав СКУ
Юрко Даревич, голова
Торонто, 7 листопада 2001 року

Про Косів на Поділлі

Микола Бідочко і Павло Пундій „Писаний і неписаний літопис Косова". Видавнича фірма „Відродження", Дрогобич 2001 р.

Ця 92-сторінкова книжка докладно розповідає про село Косів, розташоване на Тернопільщині, про етнічні корені української нації, які сягають глибоких тисячоліть. Відомо, що далекі наші предки трипільці-оріяни на території сучасної України – в тому числі й у Західному Поділлі, створили високорозвинуте, перше у світі цивілізоване хліборобське суспільство. Знайдені археологами історичні пам'ятки свідчать про єдність культури, хліборобського укладу життя з минулим народу, що населяв неосяжні простори нашого краю.

Село Косів розкинулося по обох берегах річки Білий Потік. Колись річка була повноводною, утворювала багнисті заплави. Деякі господарі Косова спроваджували з США бджоли. Д-р Павло Пундій, співавтор цієї книги, пригадує, як він ще підлітком їздив з батьком в село Ромашівку, аби отримати прислані з США будиники з бджолами.

Ще в 1774 році в Косові почала діяти чотирикласова школа з німецькою та польською мовами навчання. Чому там не було запроваджено також української мови – відповіді не подається. Перед Першою світовою війною директором школи був Теодор Мрочковський, а після війни – Вінцентій Маєвський, польський шовініст. Української мови (єнзик рускі) та співів навчав Іван Дриндак, який був директором у 1942 і 1945 роках. Усі інші предмети навчали на польській мові.

З Косова вийшло чимало освічених людей, які є гордістю села, – вчителі, інженери, лікарі, священики, художники та інші.

Село Косів віддавна славилося висококваліфікованими ремісниками. Неабияким авторитетом користувалися костоправ Пелагія Шимків, різьбарі Кучми, бляхар Федір Сорній, столярі Федір Швець і брати Щерби, боднар Федір Лось , полотняр – Йосип Василик.

Один з авторів, Павло Пундій, народився у Косові 14 квітня 1922 року, в селянській родині. По війні з усією родиною опинився в Америці, поселившись в Чикаго. Медичні студії закінчив в Ерлянгені (Німеччина), у США, нострифікувавши лікарський диплом, почав працювати лікарем в залізничній поліклініці в Чикаго. Одночасно брав активну участь в українському житті української громади, зокрема в Українському лікарському Т-ві, де був довголітнім членом редколегії Вісника Лікарського Т-ва та архіваром.

Микола Бідочко також народжений у Косові і за фахом лікар, є автором підручника для фельдшерів „Епідемологія", також підготував до друку кілька науково-популярних книжок.

Книжку „Писаний і неписаний літопис Косова" можна придбати, звертаючись на адресу: Dr Pavlo Pundy, 3258 N. New England Ave., Chicago , Illinois 60634-4636. Ціна книжки – 10 дол.

Д-р Юліян Мовчан

До джерел Київської Церкви

ЛЬВІВ. – 6 листопада у приміщенні Львівської Богословської Академії відбулося відкрите засідання Українського Богословського Наукового Товариства (УБНТ). Д-р О. Мирон Бендик виступив із доповіддю „Еклезіологія Патріярха Йосифа Сліпого". Після обговорення доповіді відбулася дискусія про подальші перспективи розвитку УБНТ.

Українське Богословське Наукове Товариство було засноване у 1923 році у Львові. Від того часу воно об'єднує науковців і дослідників у галузі богослов'я, філософії та суміжних з ними наук. Діє воно з благословення Верховного Архиєпископа Української Греко-Католицької Церкви Любомира. У період церковного підпілля УБНТ вело свою працю на Заході. Центр УБНТ знаходився у Римі. З відродженням церковного життя в Україні УБНТ повернулося до Львова. Від самого початку воно стає осередком плідної співпраці науковців з різних галузей богослов'я та філософії. На початках працю УБНТ обмежувала недостача науковців-богословів і особлива переобтяженість викладацькою працею тих, що були. Ситуація поступово змінилася зі зростом кількости фахових богословів, які отримали високі наукові ступені в університетах Австрії, Бельгії, Канади, Ліхтенштейну, Німеччини, Польщі, Риму, США та інших країн вільного світу. Від часу переходу в Україну діяльність УБНТ тісно пов'язана з Львівською Богословською Академією. На сьогодні УБНТ представляє собою доволі представницьку церковну організацію, в якій діє три наукові секції: філософсько-богословська, пасторально-правнича та історична. Систематично видається журнал „Богослов'я".

„Поступовий розвиток праці УБНТ спонукає нас ще раз зважити, якою є наша мета, – говорить о. д-р Михайло Димид, голова УБНТ, директор Інституту церковного права ЛБА. – У церковній ситуації, яку ми маємо сьогодні в Україні, ми не можемо замикатися у колі своїх однодумців. Щоб стати виразником богословської думки УГКЦ, а на перспективу – всієї Київської Церкви в Україні, мусимо йти на діялог з виразниками богословської думки з різних православних конфесій. Це відкривало б нас до глибшого осмислення існуючих проблем, які стоять перепоною до єдности Київської Церкви".

ЛБА

Таксоль...

(Закінчення зі стор. 7)

ського тиса – легально і також нелегально. Рівночасно розпочалися пошуки інших природних джерел цієї сполуки, передусім серед тисових дерев з родини taxus. Хеміки почали студіювати можливості цілковитої або частинної синтези цієї сполуки і навіть розпочали спроби продукції таксолю з допомогою бактерійної ферментації. Також проведено хемічні досліди над тим, який вплив мають невеликі зміни різних замінників у молекулі на протиракову активність та на улегшення способу застосування цієї сполуки.

Виявилося, що тотальна хемічна синтеза такої складної молекули занадто трудна і неекономічна. Одначе при перевірці присутности таксолю та його похідних в інших деревах з родини тисів знайдено, що в голках англійського тиса (taxus baccata) є невелика, але більша, ніж у корі тихоокеанського тиса, кількість таксолю, так що цю сполуку можна виокремлювати, не вбиваючи дерева. Ще важливішим відкриттям було те, що в англійському тисі є також відносно велика кількість споріднeної сполуки – бакатини, – яку можна, з допомогою відповідних хемічних реакцій, перетворити у таксоль, тобто у модифікований таксоль, який, зберігаючи лікувальні властивості, мав ліпшу розчинність та краще сприймався пацієнтами. Такий варіянт напівсинтези розробила французька фірма Рон-Пулянк-Рорер, називаючи цей препарат „Паксотер", і в Америці його стали клінічно вживати від 1996 року. Ця сполука відрізняється від таксолю характером двох замісників, на головному кістяку молекули, але перетворюється в живому організмі в цю саму активну молекулу. Сьогодні таксоль, що його продає фірма Б-М-С, продукований виключно на базі вище згаданої півсинтези.

Досліди над таксолем продовжуються – як у пошуках хемічної модифікації молекули, яка підвищила б її протиракову активність та зменшила побічні реакції у пацієнтів, так і в застосуванні таксолю в комбінації з іншими протираковими ліками. Водночас триває дальше збільшення видайности синтези цієї сполуки. Хоч шляхом ферментації з допомогою мікроорганізмів вдалося таки одержати таксоль, продуктивність первісного процесу була замала для комерційного застосування. Одначе недавні поліпшення цього процесу ставлять його на грані комерційної успішности, і можливо, що це зробить таксоль ще більше доступним в ціні для хворих. У всякому разі, спеціялісти вважають, що повний потенціял таксолю ще далеко не вичерпаний, і можна сподіватися нових осягів у його застосуванні проти рака.

Про автора:** **Від 1996 року посьогодні проф. Святослав Трофименко є науковцем-гостем у Деляверському університеті. Має 136 наукових праць, книжку про ним винайдені ліганди „Скорпіонати" та 30 патентів. Д-р Трофименко був редактором гасел „Хемія" в україномовній та англомовній енциклопедії України. Він є віце-президентом та науковим секретарем НТШ-А, віце-президентом Східньоевропейського дослідного інституту ім. Липинського, членом УВАН та Американського Хемічного Товариства, де займав посади на регіональному та всеамериканському рівнях.

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Відкрився 13-ий сезон концертів в УІА

Струнний квартет Леонтовича (зліва): Борис Девятов, Олег Криса, Володимир Пантелеєв, Петро Криса.

НЬЮ-ЙОРК. – Український Інститут Америки в суботу, 27 жовтня, відкрив концертовий сезон 2001-2002 року „Камерна музика в Інституті". Участь в першому концерті взяли Струнний квартет ім. М. Леонтовича (Олег і Петро Криси – скрипаки, Борис Девятов – альт, Володимир Пантелеєв – челльо) з гостинним виступом піяністки Бели Давидович.

Виконання вишуканої камерної програми під проводом Олега Криси було сконцентроване на двох струнних квартетах – відносно мало знаною Партитою ч. 6 Мирослава Скорика та дуже популярному Квартеті а-моль Йоганеса Брамса.

Партита Скорика присвячена Квартетові Леонтовича, а її прем'єра відбулася в Америці на музичному фестивалі в Мюзік Мавнтен у штаті Коннектикат 1996 року. Твір Скорика складається з чотирьох частин: Прелюду, Пасакалії, Арії і Рондо, які позначені іншими темпами, і виконуються без перерви. Ідея 18-хвилинного твору має на меті представити різні людські характери, і їхні реакції на зміну довкілля. Тут, мабуть, кожний інструмент ілюструє інший тип людини.

У другій половині концерту виконано дуже популярний лірично-елегійний Другий квартет Брамса, який прозвучав в повній його красі. Кожна частина зблискувала своїми художніми моментами, так що тяжко сказати, котра з них мала більший успіх.

Середнім твором між Квартетами був широко відомий фортепіяновий Квінтет Роберта Шумана. У виконанні того твору до ансамблю Леонтовича долучилася заслужена піяністка та педагог фортепіяну з музичної школи Джуліярд – Бела Давидович. Вона має дуже м'який удар та співучий тон зі свобідним, але точним романтичним фразуванням.

Часто виконувані твори, як от Квінтет Шумана, скоро набувають байдужого звучання, але в нашому концерті спільна праця піяністки з першим скрипаком Петром Крисою та квартетом, головно у діялозі челльо й альта, внесли велику дозу переконливости.

Таке відчуття, що виконавці зробили велике зусилля, щоб шедевр Шумана став пам'ятним твором не тільки для того вечора, але на довший час у свідомості слухачів.

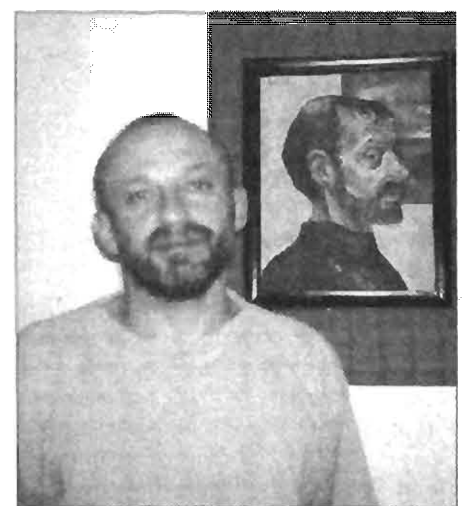
Богдан Марків

Мистець і його дорога додому

НЬЮ-ЙОРК. – Ґалерія „Маяна", як частина Літературно-Мистецького Клюбу в Нью-Йорку, пожвавила в осінню пору свою діяльність – і одним із доказів того було відкриття виставки картин Андрія Гуменюка, яке відбулося 12 жовтня. Цікаве воно було не лише картинами мистця, але тим, що він читав свою драму під назвою „Дорога". Не відомо, чи саме цей факт, чи розвішені на стінах картини притягнули на відкриття численну публіку, яка вщерть заповнила залю клюбу. Вечір відкрила „душа" ґалерії „Маяна" мисткиня Слава Ґеруляк, представляючи А. Гуменюка, а про нього говорила Стефа Гнатенко, якої покійний чоловік мистець Валерій Гнатенко був учителем та натхненником Андрія Гуменюка. З усіх розповідей слухачі довідалися про мистецький шлях А. Гуменюка, який провадив його від Львівської Дитячої художньої школи, через Львівську Академію мистецтв до праці художника Львівського театру ім. Леся Курбаса та численних реґіональних і міжнародних виставок та мистецьких акцій.

Приїхавши з Театром ім. Л. Курбаса на чергові відвідини в США, до Нью-Йорку в 1996 році, він залишився на заробітковій праці, щоб тепер, з останнім днем жовтня, повернутися в Україну. Саме у формі прощального подарунку українській громаді А. Гуменюк виступив не лише із восьмою з черги виставкою своїх малярських праць, але приємно здивував присутніх на відкритті виставки мистецьким прочитанням свого драматичного твору. Своє мистецьке читання він либонь завдячує довголітньому спілкуванні із Театром ім. Л. Курбаса та його акторами. „Дорога" – це немов відтворення життя самого автора, а драма, що перегукується із „Дорогою" Б. Бойчука, викликала щире захоплення численної публіки, що прийняла її зі справжнім вдоволенням та надією, що вона буде невдовзі поставлена у театрі ім. Курбаса.

На мистецькій виставці ми мали нагоду побачити 15 картин А. Гуменюка, на яких домінували його автопортрети. Як сам мистець інформував, він показав публіці те, що, „незважаючи на всі заробітчанські колізії, вдалося зробити", закінчуючи цю інформацію таким поясненням: „В останній день жовтня цей заробітчанин збирається повертатись на Україну. На ясні зорі і тихі води. Повертатись до себе. Дана виставка – це теж спроба повернутись до себе".

Андрій Гуменюк

Бажаємо А. Гуменюкові, щоб це повернення принесло йому багато творчого натхнення і радости зустрічі з рідним домом.

О. Кузьмович

ДЛЯ НАШИХ ДІТЕЙ

„Крокодил у краватці"...

Книжечка Ірини Баєр-Фаркавець – це збірка хрестиківок, загадок для дітей шкільного віку. Форма загадки-хрестиківки дуже відома у світі і служить вона не лише для розваги дітей, а й дорослих, але й для збагачення засобу слів, тобто для підвищення загального рівня знань. Так і тут хрестиківки служать цим двом цілям, із підкресленням саме того, що йдеться про цілеспрямоване збагачення словника української мови у дітей шкільного віку в діяспорі, де українська мова силою факту мусить бути „другою", чи, в найкращому випадку, рівнорядною з тією, якою спілкується оточення дитини у школі, в засобах масової інформації, словом – всюди, крім рідного дому, церкви й школи.

Десятиліття перебування наших різних хвиль еміґрацій поза рідною землею показали, як важко боротися за те, щоб діти вивчали ще одну мову. Покоління наших діяспорних педагогів змагалися з цією проблемою з дуже різними вислідами.

І ось книжечка, про яку говоримо, – це дуже вдала спроба молодого, професійного педагога, досвідченої виховниці, представити дітям українську мову як щось не важке й примусове, а цікаве, легке, радісне.

Ірина Баєр-Фаркавець, доктор педагогічних наук, з великим досвідом діяльности у Пласті, дуже добре підготована до такої справи. Книжечка задумана й організована так, щоб дитина могла знайти у ній усі потрібні інформації, щоб не залишалися ніякі „нероз'яснені загадки".

Отож на кожному розтворі книжки маємо ряд слів – на кожну за чергою букву абетки, і складену хрестиківку, яка вміщає всі ці слова, а ще й образки, які наочно представляють всі вичислені предмети, звірів, осіб і т. д. На образках вони позначені числами, і ці ж числа стоять на початку кожного слова, що його слід вписати у хрестиківку. Далі подано українсько-англійський та англійсько-український словничок усіх вжитих у книжці слів, щоб усе можна самому знайти і перевірити. Малюнки В. Фаркавця виразні, дотепні.

У передмові докладно вияснено, що й як слід робити.

Біля тисячі слів можуть стати власністю дитини – у процесі гри.

Ми сказали немало, і можна б сказати ще більше про старанність авторки та ілюстратора при праці над цією книжечкою. Але не можна замовчати ще одної її прикмети: це любов – любов до дитини, глибоке розуміння механіки її засвоювання відомостей, і любов до української мови, яку, сьогодні більше, ніж коли-небудь, так необхідно рятувати для майбутніх поколінь.

Ми віримо, що „Крокодил" не залишиться єдиним, а буде найстаршим із довгого ряду подібних, методично таких же бездоганних праць авторки. Треба тут тільки і співпраці вчителів та батьків, щоб постаралися довести цю книжку до відома й зацікавлення дітей. Бо тільки тоді книжка зможе виконати призначене їй завдання.

Книжка коштує 6 ам. дол. або 10 кан. дол. і можна її замовляти телефонічно: 1(905) 624-4001 або 1(416) 767-9446.

Леся Храплива-Щур,
Канада

Польська книжка про сучасну українську поезію

Boguslaw Bakula. Skrzydlo Dedala. Szkice, rozmowy o poezji i kulturze ukraińskiej lat 50-90 XX wieku. Poznań, WiS, 1999. 385 p.

Книжка професора Познанського університету Боґуслава Бакули має символічну назву „Дедалеве крило" і заслуговує на особливу увагу. І не тільки тому, що вона вказує на серйозне зацікавлення інтелектуальних кіл Польщі явищами української культури, але й тому, що ця книжка ще не має аналогів у жодній іншій мові. Особливістю книжки є факт, що вона не є монографією, яка намагається створити історико-критичний синтез сучасної української поезії, а є збіркою пов'язаних між собою критичних нарисів, переплетених співбесідами з авторами і літературознавцями. Ці співбесіди та есеїстичний підхід автора надають книжці Бакули документальної автентичности і роблять її надзвичайно живою й привабливою.

Боґуслав Бакула – за фахом полоніст, але він займається також спорідненими літературами – українською, чеською, російською. В нього вже є ряд наукових публікацій, серед них – книжки „Обличчя автотематизму" (1991) та „Людина як твір мистецтва" (1994). Цікавістю до української літератури, як сам зізнається, заразила його дружина, з походження українка, а початок його досліджень української поезії датується смертю Василя Стуса. Габілітувався Бакула 1995 року і від того часу почав поширювати поле своїх наукових зацікавлень, щоб глянути на проблеми польської літератури в ширшому порівняльному контексті. В паризькому журналі „Культура" опублікував кілька статтей про українських поетів (Стуса, Калинця, Світличного, Андієвську), почав виступати на наукових конференціях з доповідями про українську літературу.

Як розуміти символічний заголовок найновішої книжки Бакули? Дедал – персонаж грецької мітології. Архітектор і винахідник, він збудував на Кріті лябіринт для Мінотавра. Утік з ув'язнення на крилах власної конструкції, разом зі своїм сином Ікарем. Ікар, всупереч пересторогам батька, злетів заблизько до сонця – й віск на збудованих батьком крилах розтопився, Ікар впав у море і потонув. Дедал врятувався і вижив. Дедал для Бакули є символом людини, що зуміє піднятися з поразки, перетривати.

„Дедалеве крило" має двадцять розділів, й усі присвячені розглядові сучасної української культури, передусім поезії. „Україна затримала свою ідентичність в першу чергу завдяки своїй переслідуваній літературі", каже Бакула. Але література України перебуває в стані перманентної кризи, бо впала дотеперішня ієрархія імен і мистецьких вартостей, і наступила руїна звичних взаємин між письменником, видавцем і читачем. Нема спільної мови між письменниками і читачами, нема масового покупця україномовної книжки. В Україні панують три мови: державна українська, російська і суржик, є письменники України, які пишуть російською мовою, систематично зростає кількість видавництв російськомовної книжкової продукції. В розмові Бакули з Іваном Дзюбою головним об'єктом є сучасна інтеліґенція України. На думку Дзюби, справжньої інтеліґенції в Україні мало. Більшість суспільства – це міський і сільський пролетаріят та бюрократи. Сталінський режим нищив передусім інтеліґенцію гуманістичну. Техніча інтеліґенція вціліла, але була повністю русифікована. На прохання Бакули Дзюба розповідає про свою книжку „Інтернаціоналізм чи русифікація?", що була адресована трьом адресатам: владі, російській інтеліґенції в Україні та молодій українській інтеліґенції. Дзюба висловлює свою думку про Василя Стуса, Бориса Олійника, еміґраційну українську літературу, взаємини української і російської еліт, постмодернізм в молодій літературі, що, на його думку, може бути своєрідною терапією. Один розділ Бакула присвячує українському кіно, зокрема фільмові „Тіні забутих предків" Параджанова, і пробує вияснити, чому цей поетичний фільм про любов гуцульської пари – фільм, повний музики, обрядів, мітів, створений немов баляда, фільм, що не має безпосередніх зв'язків із сучасністю – став чи не найславнішим політичним фільмом комуністичної імперії.

Бакула у своїх інтерв'ю є активним і критичним співбесідником, він часом входить у полеміку, а в своїх есеях висловлює власні погляди, часом всупереч усталеній традиції українських критиків. Так, наприклад, він протистоїть тенденції українських літературознавців наголошувати тяглість літературного процесу, ніби від цього залежала великість і вартість літератури; він говорить про надмірну апотеозу фолкльору в українській ліриці – явище, якого давно нема вже в літературі польській, чеській, угорській. Він звертає увагу на факт, що гласність і перебудова принесли українській літературі „не експлозію, а імплозію", не перелом нової естетики чи нових поколінь, а зворот у минуле, вирівняння історичних кривд, повернення в літературу заборонених імен і вартостей. Важливим завданням українських літературознавців, на думку Бакули, є написати нову історію української літератури, яка створила б новий синтез і стала б чинником також нових теоретичних дослідів. Бакула добре ознайомлений з теоретичними літературознавчими і критичними працями Марка Павлишина, Григорія Грабовича, Соломії Павличко, Тамари Гундорової, Володимира Моренця, Оксани Забужко, Миколи Рябчука.

Ліні Костенко, що її Бакула називає „мовчазним авторитетом сучасної української літератури", присвячено два окремі розділи та чимало місця в інших розділах книжки. Він вважає її традиціоналісткою, говорить про притаманний їй історизм, мітотворення, іронію, моралістичні тенденції, інтертекстуалізм. В моралістиці Ліни Костенко, в її переконанні, що для духовности народу поезія є засадничим простором існування, що в поезії живе вічна правда, Бакула бачить подібності із моралістикою польського поета Чеслава Мілоша, нобелівського лавреата. Замість пляннованого інтерв'ю з Ліною Костенко, Бакула подає короткий репортаж про свою візиту в її дім та про її думки, висловлені в розмові неформально. Високу оцінку в Бакули знаходить поезія Емми Андієвської. Він вважає її неповторним явищем на тлі сучасної української поезії. Підкреслюючи її зв'язок зі символізмом і сюрреалізмом, її аванґардне використання епітету і метафори, сполучене із клясичною формою, Бакула порівнює Андієвську до польського аванґардного поета 20-их і 30-их років Тадеуша Пайпера. Але Бакула підкреслює, що „тріюмф над матерією слова" і „визволення від правил логіки" веде Андієвську до меж зрозумілого. В Івана Драча Бакула знаходить космічну перспективу та міт сонця, і це, на його думку, поєднує поезію Драча із західньоевропейською традицією. В розмові з Драчем про стан сучасної літератури Бакула кількакратно відзначує активність Драча у політиці і його повний відхід від поезії. Увагу автора привертає також Дмитро Павличко, теперішній посол України у Варшаві. Бакула вважає Павличка взірцем рядянського поета, який прагнув втримати національну ідентичність, моральну та мистецьку гідність у світі, де вільну думку і вільне слово переслідували.

Василь Стус є об'єктом окремого есею, розмови з Михайлиною Коцюбинською та інших загальних розділів. Стус, на думку Бакули, не є новатором, а емоції в нього підпорядковані інтелектові. Поет бачить світ як театр абсурду і жорстокости, він шукає сенсу існування, рятується богошуканням, маґією чисел, дзеркал, вогню, ідеєю самопожертви. Бакула високо цінить поезію Стуса, але вважає, що надмірна і завчасна канонізація поета, перетворення його на мертвого клясика – шкідлива і для самого Стуса, і для української літератури взагалі. Цікаво про свою поезію, свої переживання в концтаборах і причини свого відходу від поезії говорить в інтерв'ю з Бакулою Ігор Калинець. В поезії Калинця Бакула знаходить елементи сюрреалізму, вплив традицій аванґарду, імажинізм, релігійну містику. Відзначає з признанням, що в поезії Калинця не віддзеркалена ні політична риторика, ні в'язнича мартирологія. Окремий розділ в книжці Бакули присвячений теодицеї в поезії Костенко, Павличка і Стуса. Що таке теодицея? Це, згідно із словником, „релігійно-філософське вчення, яке ставить собі за мету усунути суперечність між вірою у всемогутнього справедливого Бога й наявністю зла на землі, доказом того, що саме зло є добром". Увагу польського дослідника привертають також поети т. зв. „Київської школи", зокрема Василь Голобородько. Голобородька він називає одним із найцікавіших сучасних катастрофістів, який будує свою поезію на пограниччі між мітом і історією, життям і смертю. Поезія Голобородька – це світ народної і сюрреалістичної уяви, світ без Бога, де єдиним моральним опертям є народний міт з переказів і казок. Розглядає Бакула також творчість буковинської поетеси Софії Майданської і молоду поезію 80-их і 90-их років, зокрема такі оригінальні групи, як Бу-Ба-Бу, що впровадила елементи суспільної і політичної сатири, карнавалізації, автоіронії, поборюючи партійні, національні, релігійні стереотипи, і ЛуГоСад, що свідомо назвав себе ар'єрґардом і нав'язує до традицій давнього українського модернізму і бароко.

Пісумовує книжку розмова з Миколою Жулинським про проблеми українського видавничого ринку, про брак критики, про надмірну схильність до канонізації і усталених ритуалів кар'єризму, про потребу відродження культурних вартостей з одного боку і більшої відкритости для світу – з другого.

Книжка польського професора виявляє неабияку обізнаність з сучасною українською літературою. Цікаво, що вона часто опирається на польські переклади української поезії, яких, виявляється, є вже дуже багато. Книжка має бібліографію текстів і літературознавчих праць, 9-сторінкове англомовне резюме та іменний покажчик. Серед помилок у тексті, що їх я запримітила, назву такі: на с. 26 Святослав Караванський чомусь потрапив у список поетів Ньюйоркської Групи; на с. 144 Патриція Килина названа „Клина"; в бібліографії на с. 364 автором книжки „Літературний Львів 1939–1944" названий Ю(рій), (а має бути Остап) Тарнавський. Здається непорозумінням твердження на с. 74, що Василь Стефаник важливий для української літератури тим, що вказував на процес пробудження національної свідомости. „Деделеве крило" мало вже чимало відгуків в українській і польській пресі, а рецензент у паризькому журналі „Revue des études Slaves (Brigitte Gautier) вважає навіть, що це „надзвичайно інтеліґентне" доліджения сучасної української культури заслуговує на переклад на чужі мови, передусім на англійську.

Марта Тарнавська

„Вона може мірятися з найкращими"

ТОРОНТО. – Від 14 до 28 жовтня в галерії Канадсько Української Мистецької Фундації відбулася виставка визначної української малярки Галини Мазепи. При цій нагоді було б до речі пригадати, що 1993 року Організація Українок Канади видала книжку прецікавих спогадів мисткині. У передмові до книжки Ярослава Зорич зазначує, що твори Галини Мазепи „відзначаються сміливою уявою, цікавою стилізацією, контрастністю і прегарними кольорами". А в передмові до монографії мисткині відомий український мистецтвознавець Святослав Гординський пише: „Силою своєї фантазії і винахідливости вона може мірятися з найкращими". Високо цінив мистецтво Галини Мазепи видатний український графік і маляр Мирон Левицький.

Спогади Галини Мазепи – це оповідання української жінки-мистця, що творила своє мистецтво і навіть життя всупереч усьому тому, що ставало цьому на перешкоді. В них – цікава розповідь талановитої енерґійної особистости про її нелегке, але цікаве життя. Починається воно з дитинства.

Народилася Галина в родині відомого українського політичного діяча, голови уряду УНР Ісаака Мазепи і Наталії Сінгалевич, лікаря за фахом. Після революції, на початку 20-их років – опиняється на еміграції, спочатку – в Польщі, а пізніше – Чехії, Німеччині, Франції і врешті переїжджає до Венесуелі. За цей час талановита мисткиня, переборюючи труднощі еміґрантського життя, переживши невимовну трагедію – загибель двох маленьких синів і матері під час бомбардування Праги в 1945 році, мужньою поставою до своєї долі й працею поглиблює свою мистецьку освіту й займає визначне місце не тільки серед українських мистців – малярів і графіків, але й у мистецькому чужомовному світі, зокрема у Венесуелі, де вона поселилася на постійне життя з чоловіком інж. Володимиром Ковалем і маленьким сином.

У Венесуелі Галина Мазепа працювала художником у кіностудії „Болівар-фільм", де успішно творила ілюстрації для мультиплікаційних фільмів (cartoons), виставляла свої картини на чужинецьких форумах.

Картини Галини Мазепи були нагороджені й відзначені на багатьох конкурсах. 1956 року у Венесуелі в Національному сальоні її твір одержав першу нагороду, яку їй вручив президент країни. Ця нагорода припала мисткині за її рельєфну картину, на якій була виліплена Божа Мати Покрова, що тримала рушник, яким прикривала човен-чайку з козаками. Цим твором, який дістав таке високе признання країни, у якій Галина Мазепа тоді жила, як й іншими своїми творами, мисткиня знайомила чужинецький світ з українською темою, українською традицією завдяки талантові, власним зусиллям і матеріяльним засобам, які вона здобула тяжкою працею.

Твори Галини Мазепи знаходяться в мистецьких колекціях Західньої Европи, Америки, Канади, Венесуелі й інших країн, а відколи Україна стала незалежною державою – то і в Україні.

У Венесуелі Галина Мазепа виховала з чоловіком двох синів, один із них – відомий у країні архітектор.

У кінці книжки авторка пише: „Лежать приготовані казки. Може з'явиться колись український Волт Дисней і використає їх для мальованих фільмів. У мене зараз багато полотен на наступну виставку, а також три запрошення з афро-азіятською ЮНЕСКО для ілюстрації дитячих казок".

„'Мано а ля обра!' – До праці! – Це гасло нашого нового президента". Так закінчує свою книжку спогадів видатний український мистець Галина Мазепа. Їй тоді був 81 рік.

Світлана Кузьменко

Виставка картин Ірини Гомотюк-Зєлик

КЕРГОНКСОН, Н. Й. – Виставка картин Ірини Гомотюк-Зєлик відбулася 7, 8 і 9 вересня на Союзівці з нагоди XVII З'їзду колишніх учнів Зальцбурзької гімназії. Ще у гімназії в Зальцбурзі мисткиня виявила хист до малювання, а в Америці розвивала його студіями у „Менор Джуніор Коледжі", опісля – в Університеті Коннектикат. Великий вплив на розвиток її таланту мав маестро Михайло Мороз.

Ірина Гомотюк-Зєлик подорожувала по Европі і поширювала свої мистецькі обрії. Її малярські праці можна було оглянути на виставках в Університеті Коннектикату, інших американських університетах, в українських установах Нью-Гейвену, Нью-Йорку, Чикаго, на Союзівці і в Гантері. Вона брала участь в численних збірних виставках і світовій виставці, влаштованій Українською Канадською мистецькою фундацією у 1982 році. Її картини прикрашають Музей мистецтва Українського католицького університету в Римі. Ірина Гомотюк-Зєлик є членом Об'єднання мистців-українців в Америці і Асоціяції американських мистців.

Біографічний довідник „Мистецтво України", виданий у Києві 1997 року, подає інформації про неї як українську художницю.

У бібліотеці на Союзівці були показані картини зі зображеннями квітів – півонії, глядіолів, соняшників, калини. Далі – сіножать, рівно розложені копиці, а серед квітів конюшини – бджілка. Є і морські краєвиди, гори, зимові картини.

У 1986 році на виставці картин Ірини Гомотюк-Зєлик у „Менор Джуніор Каледжі" маестро Петро Мегик так оцінив творчість мисткині: „Квіти малюють усі жінки, як і осінні краєвиди. Зимові картини зустрічаємо рідше, їх малювати нелегко. У Ірини зимові картини особливі. Вони – матові, не покриті верніксом і тому виглядають дуже реально".

Анна Максимович

Перлина Галицького Поділля

Приємний подарунок від гурту авторів, упорядників і працівників тернопільського видавництва „Збруч": краєзнавчий і літературно-мистецький альманах-календар на 2001 рік „Теребовлянщина", який недавно вийшов з друку. Упорядник і головний редактор цього солідного (530 сторінок тексту й ілюстрацій) видання – теребовлянський журналіст Григорій Кушнерик, він же здійснив макетування і художнє оформлення.

Продовжуючи славну традицію календарів-альманахів, що до 1939 року виходили у Львові, Станиславові, Коломиї, Жовкві та інших містах Галичини, творці „Теребовлянщини" започаткували збірник розділом „Під святим омофором", де подано молитви і розповідь про чудотворний образ Матері Божої Теребовлянської. Далі, у розділі „На всі часи, на всі смаки" вміщено календарі (церковний, знаків Зодіяка, коштовних каменів, збирання лікарських рослин, міжнародних і національних професійних свят, пам'ятних дат тощо), гороскопи з поясненнями, народні прикмети, які фенологи спостерегли протягом століть – одне слово, матеріял, що знайде свого вдячного читача. Особливо вартісний тут „Український історичний календар".

Багатий тематично і жанрово розділ „Українська держава та її символи".

Розділ „У серпанку століть" зосереджує увагу на минулому. Серед вміщених матеріялів – розповіді про місцеві, оборонні культові споруди, кобзарські традиції, природні багатства краю. Тут же – дані про розвиток культури, мистецтва, освіти, охорони здоров'я, спорту.

У розділі „Перлина Поділля" зібрано твори майстрів слова про Теребовлю, яка нещодавно відзначила своє 900-ліття. Започатковує його цінне першоджерело – „Повість про Василька Ростиславича" і наукові дослідження про її автора Василя Дружинника. А далі представлено сузір'я творців красного письменства, зачарованих Теребовлею. Серед них – Ліна Костенко, Володимир Гжицький, Роман Лубківський, Степан Будний, Володимир Вихрущ, Петро Тимочко, Михайло Ониськів, Степан Пушик та інші, чиї поетичні й прозові тексти вміщені тут. Завершує бльок добірка місцевих леґенд.

Вагомим внеском у краєзнавство є розділ „Лелеки повертаються додому", де зібрано понад сорок розповідей про визначних людей Теребовлянщини, які своєю подвижницькою працею прославили цей край, – цитриста Євгена Купчинського, адвоката й економіста Євгена Олесницького, скульптора Михайла Паращука, окружного лікаря Родіона Сліпого, письменника Мирослава Капія.

Альманах-календар „Теребовлянщина", без сумніву, допоможе багатьом, хто цікавиться минулим і сучасним літописом нашого краю. А для місцевих істориків, учителів, учнів, керівників-господарників, громадських та політичних діячів збірник мав би стати настільною книгою, хоча й наклад його порівняно невеликий – лише 600 примірників.

Одразу ж на другій сторінці видання подано список його меценатів, спонзорів, благодійників. Одне слово, книга, як зазначено у вступі, побачила світ „завдяки благодійним пожертвуванням окремих меценатів західньої української діяспори та місцевих спонзорів при абсолютній відсутності матеріяльної підтримки з боку держави, зокрема керівників місцевої влади".

Богдан Мельничук,
член Національної спілки письменників України та Всеукраїнської спілки краєзнавців
м. Тернопіль

Альманах „Теребовлянщина" можна замовляти за такою адресою: A. Sherko, 20 Stella Drive, Gardiner, N.Y. 12525. Ціна книги разом з поштовими витратами – 25 ам. дол.

Крайовий з'їзд...

(Закінчення зі стор. 12)

перевірки діяльности КПС впродовж двох років, у якому він підкреслив проблеми, що заіснували в часі останніх двох років. Після уділення абсолюторії учасники з'їзду поділилися, в міру своїх зацікавлень, на поодинокі комісії, в яких радили у суботу аж до святочної вечері, якою провадили пл. сен. Р. Завадович і пл. сен. З. Брожина. Відтворення „Ювілейної ватри" та співучасть великої кількости старшого пластунства надавала веселий та теплий на стрій спільній вечері, яка закінчилася настроєвим пластовим „На добраніч", в якому усі присутні з'єдналися, немов одна родина.

У неділю усі пластуни в одностроях взяли участь у Службі Божій, яку в їхньому наміренні відслужив з особливим надхненням о. емерит Я. Шараневич, виголошуючи також тепле слово до пластунів.

Звіти з праць поодиноких комісій, зокрема звіт голови Номінаційної комісії пл. сен. Ю. Савицького, були завершенням цього ювілейного з'їзду.

До нового проводу на чергові два роки увійшли в більшості члени старшого пластунства під проводом голови пл. сен. Ігоря Микити. Крайову Пластову Раду перебрав уступаючий голова пл. сен. Б. Павлюк.

Схваленням резолюцій та заприсяженням новообраного пластового проводу закінчено XXV Крайовий Пластовий З'їзд.

О. Кузьмович

Книжки, надіслані до „Свободи“

Віктор Гонта – *„Український полковник і українська мафія: хто кого?“* Видавництво „Українська книга“, Київ, 1998 рік.

Віктор Гонта – *„Український полковник і українська мафія: компромісу бути не може“*. Київ, „Бумеранг“, 1999 рік.

Анатолій Бень – *„Корозія влади“* зі серії „Правди і суду!“ Київ, 1999 рік.

Богдан Українець – *„Спрут“* (Піраміда корупції або хто нами керує). Київ, 2000 рік.

Роберт Тхоржевський – *„Національні паперові гроші України“*, художнє оформлення Олега Русака. Видавництво-комерційна фірма „Аспект“. Донецьк, 1992 рік.

Редакційна колегія – *„Верховина“*, літературна мозаїка. Орган дружньої ланки прихильників ідейної літератури. Вікторія, Кензас, США – 2001 року.

Ірина Захарків – *„Документальна книга“* - спомини про переживання під час Другої світової війни, зокрема про несправедливі оскарження. Ворен, Мишиген, США 2000 року.

Микола Білочко, Павло Пундій – *„Писаний і неписаний літопис Косова“*. Автори на тлі історії Західнього Поділля, почавши від доісторичних часів і кінчаючи сьогоденням, подають літопис села Косова, що на Тернопільщині. Видавнича фірма „Відродження“, Дрогобич, 2000 рік.

Самбір - місто історичне

Наприкінці минулого року заходами Самбірського музею „Бойківщина” вийшла друком наукова монографія д-ра Юліяна Євгена Рабія „Княжий город Самбір”.

Доктор Ю. Є. Рабій народився 5 січня 1864 року в Самборі, в родині греко-католицького священика Франца Рабія, пароха міста і самбірського декана. Народну школу та гімназію Ю. Рабій закінчив у Самборі, а вищі правничі студії – у Львівському університеті та Відні. З початком Першої світової війни добровольцем зголосився до Українських Січових Стрільців. У лавах УСС, а відтак – Української Галицької Армії він перебував до 1920 року. У бою з поляками під Бережанами 14 лютого 1919 року був поранений, після чого якийсь час лікувався у шпиталі Кам'янця-Подільського. 1920 року пережив страхіття большевицького полону, з якого вдалося втекти 1921 року. Перейшовши нелеґально Збруч, Ю. Є. Рабій повернувся до рідного Самбора. Тут він вступає до адвокатської палати й практикує право. 1927 року здобуває ступінь доктора права і відкриває власну адвокатську контору, яку провадить аж до приходу большевиків у 1939 році. Д-р Ю. Є. Рабій був активний в українсько-громадському житті, був членом та співзасновником руханкового товариства „Сокіл”, „Української бібліотеки”, музичних товариств „Боян” і „Бандурист”. Під час війни дістається до Баварії, яка перебувала під американською окупацією. Тут у таборах українських біженців керував вечірньою школою і технічними курсами, виступав юридичним дорадником українців перед німецькими судами. 1951 року переїхав з родиною до США і поселився у Ютиці біля Нью-Йорку, де заробляв на життя фізичною працею, і тут теж був активний в суспільному житті української громади. Він був членом Наукового товариства ім. Т. Шевченка, написав цілу низку статтей і книг, зокрема книжку „Самбірська Богородиця”. Помер д-р Юліян Євген Рабій 17 листопада 1982 року в Ютиці, США, де його і поховано.

Монографія д-ра Ю. Є. Рабія „Княжий город Самбір” – це перша систематизована праця з історії міста Самбора і околиці, написана українцем з українського погляду. Ті кілька досліджень, що були присвячені Самборові польськими дослідниками, хоч і містять певну наукову інформацію, все ж відзначаються явною тенденційністю, бо їх автори намагалися довести „польськість” історичних коренів славного міста з-над Дністра і Дубрівки. Заслугою ж Ю. Є. Рабія є те, що він науково обґрунтовано спростовує польських дослідників і розкриває яскраву картину побуту, суспільного життя та національно-визвольної боротьби одного з найдавніших галицьких міст. У результаті перед нами постає широка панорама 700-літнього життя-буття Самбора (1241–1944), історична доля якого нерозривно пов'язана з трагічною, але славною історією західньоукраїнських земель.

З виходом у світ дослідження д-ра Ю. Є. Рабія „Княжий город Самбір” українське наукове краєзнавство збагатилося цінною працею, яка стимулюватиме нові дослідження, з історії Самбора і Бойківщини в цілому. Оскільки автор писав книжку на еміґрації, далеко від Батьківщини, будучи позбавленим доступу до архівних матеріялів, видавці „Княжого города Самбора” подали ґрунтовний науковий коментар.

Ми певні, що українська громадськість як на Батьківщині, так і в діяспорі, особливо мешканці та вихідці Самбора та Бойківщини, зуміють гідно оцінити багатолітній труд д-ра Ю. Є. Рабія, який він присвятив рідному містові.

Роксоляна Данчин,
завідувачка Самбірського музейного відділу-філії Національного музею у Львові

СПОРТ

Футбол

В першій грі плей-оф молодіжного чемпіонату Европи українська збірна 12 листопада поступилася швайцарцям з рахунком 2:1. Переможний ґоль збірна Швайцарії забила на останній хвилині гри.

Головний тренер української „молодіжки" Онищенко зауважив, що вислід, звичайно, незадовільний, але є ще гра в Швайцарії, де команда спробує перемогти. На гру-відповідь в складі української команди з'являться Валлєв та Бєлік, і команда Онищенка може вийти за сумою двох ігор у фінальну частину чемпіонату Европи.

* * *

Українська збірна в змаганнях плей-оф чемпіонату світу зіграла у Києві внічию (1:1) з командою Німеччини і тепер боротьба за путівку на чемпіонат світу переноситься до Дортмунду, де вже 14 листопада ввечері (*саме у цей день тижневик „Свобода" передається до друкарні, тому вислід цієї гри ми повідомимо наступного тижня*) стане відомий переможець у парі Україна – Німеччина.

Перша гра матч плей-оф у Києві закінчилася нічиєю, яку до активу може занести збірна Німеччини.

До ґолю українців був причетний А. Шевченко, після удару якого з карного м'яч зрикошетив до Г. Зубова, який майже з кута воротарського майданчика забив м'яч у ворота – 1: 0. Це була лише 19 хвилина гри.

На 21-ій хвилині після карного німців м'яч пропустили до українських воріт, де Баллак проштовхнув його у ворота – 1:1. А все так гарно розпочиналось...

Перша гра закінчилася нічиєю. Залишається сподіватися на гру А. Шевченка та геніяльність В. Лобановського, які обов'язково щось придумають, бо інакше не варто їхати у Дортмунд.

Альпінізм

В столиці Малайзії, Куала-Лумпур, 13 листопада завершились змагання за Чашу світу зі скелелазання, в якому змагалися 102 альпіністи з 23 країн.

Змагання проходили з двох дисциплін: на швидкість та подолання траси на труднощі. Українці були найшвидшими у змаганні чоловіків та жінок. Перемогли українці Максим Стенковий та Ольга Захарова. Максим Стенковий тепер є чемпіоном світу та Европи.

Переможцями другого виду змагань стали француз Александр Шабо та бельгійка Мірей Саркані.

Боротьба

В Баку 10 листопада завершився молодіжний чемпіонат Европи з вільної боротьби, на якому збірна України в командному заліку посіла третє місце. Перше місце – Росія, друге – Азербайджан. В змаганнях брали участь борці з 23 країн світу.

22 листопада розпочнеться чемпіонат світу серед дорослих, який був перенесений через трагічні події в Нью-Йорку.

Легка атлетика

У Міляні 7 листопада закінчився 19-ий міжнародний кінофестиваль спортивних фільмів, і одну зі спеціяльних нагород отримав багаторазовий чемпіон та рекордсмен світу зі стрибків з жердиною, український спортсмен Сергій Бубка, якого визнано найкомунікабельнішим спортсменом XX століття.

Важка атлетика

В турецькому місті Анталії 12 листопада закінчився чемпіонат світу з важкої атлетики, на якому українські атлети виборолли одну бронзову нагороду, яка у вазі до 105 кг дісталася українцеві Ігореві Разоренову.

Золото в цій ваговій категорії здобув росіянин Володимир Сморчков.

Гімнастика

В бельгійському місті Ґенті 5 листопада закінчився чемпіонат світу зі спортивної гімнастики, на якому нагороди виборювати довелося лише чоловічій команді України, оскільки жодна з українських гімнасток не потрапила до фінальних змагань.

На рахунку українців в Ґенті – три нагороди, дві з яких – бронзові та одна – срібна.

У змаганні чоловіків боротьбу за нагороди вів лише Олександер Береш, який в останній день змагань зумів посісти друге місце в змаганні на поперечині. Також на його рахунку бронза на гімнастичному коні.

До чільної вісімки гімнастів у змаганні на поперечині ввійшов ще один українець – Андрій Липський, який фінішував п'ятим.

Але найбільшим успіхом української команди є третє місце в командних змаганнях чоловіків, де українські гімнасти перегнали сильні збірні Франції, Китаю та Росії.

Зіркова чоловіча збірна Росії провалила змагання з всіх видів програми, не здобувши жодної нагороди.

Шахи

В еспанському місті Леоні продовжується командний чемпіонат Европи серед жіночих та чоловічих команд.

Збірна України на чолі з Василем Іванчуком покищо не кращим чином захищає звання чемпіонів світу. В 5-ій турі українці 12 листопада зазнали другої поразки, програвши еспанцям з рахунком 1.5: 2.5. Свої партії звели внічию Іванчук, Баклан, Малахатько, а Волокітін програв.

Шанси української чоловічої команди, на те що вони ввійдуть хоча б до трійки кращих, виглядають примарними.

Жіноча збірна України перемогла в шостій турі команду Словенії з рахунком 2:0 і піднялася на четверту сходинку. Відставання українок від лідера – збірної Франції – становить лише одну точку.

Гокей

У лютому 2002 року в Солт-Лейк-Сіті, США, стартує зимова Олімпіяда, на якій вперше виступить гокейна збірна України.

Головний тренер збірної Анатолій Богданов розповів, що плян підготовки збірної України до Олімпіяди, зазнав змін, тому що Латвія скасувала запрошення до участи у листопадовому турнірі в Ризі, а Словенія – у грудні. Федерація гокею України веде переговори зі закордонними клюбами про можливість використання українських гравців в складі збірної вже у найближчій грі з командою Білорусі.

Олімпіяда – головне змагання світового гокею, але у 2002 році відбудеться також чемпіонат світу у Швеції. Тому Олімпіяда має допомогти українцям бути в гарній формі на цьому чемпіонаті.

Тренер збірної команди України Анатолій Богданов сказав 12 листопада в інтерв'ю газеті „Україна молода": „Коли мені ще в 1986 році сказали, що збірна України під моїм керівництвом виступатиме на Олімпіаді, я, звісно, не повірив".

На той час А. Богданов, тодішній головний тренер столичного „Сокола", був популярним серед киян. Тоді гокей практично наблизився за популярністю до футболу: переповнений Палац спорту, на полі – зірки великого маштабу. Але А. Богданова запросили працювати до Фінляндії, а гокейний безлад в Україні на початку 90-их років сприяв тому, що про Анатолія Богданова забули.

Але Богданов знову нагадав про себе, очоливши національну збірну України, яка з першої спроби виграла чемпіонат світу в групі В, ввійшла до десятка кращих команд світу, а в лютому наступного року гратиме на Олімпійських іграх в Солт-Лейк-Сіті.

– Чому Фінляндія? Якось ви сказали, що залишити „Сокіл" й податися за кордон вас змусив фінансовий та ігровий хаос в Україні на початку 90-их років?

– Можу повторити це сьогодні. Свого часу Київ мав кілька містпобратимів, зокрема Братіславу й Тампере. Тамтешні команди регулярно приїздили до нас на товариські матчі, ми їздили з візитамивідповідями, у нас були чудові стосунки з їхніми тренерами. Саме тамперський „Ільвес" запропонував мені попрацювати в Фінляндії, однак я довго не погоджувався. Тоді якраз почалася „перебудова", вірилося в краще. На жаль, очікуваною свободою ми захлинулися, принаймні гокей кинули напризволяще, і я погодився працювати з „Ільвесом". До приємного звикаєш швидко. Більше уваги став приділяти родині, разом знайомилися з новою країною, опанували мову, відвідували виставки, концерти, театри.

– А як ви зустріли вістку про набуття Україною незалежности?

– По-перше, дізнався я про це в досить цікавий спосіб. До Тампере на традиційний турнір приїхала олімпійська збірна Канади під керівництвом мого давнього товариша Дейва Кінга – ми заприятелювали, ще коли я виступав за другу збірну СССР, а він – за канадську молодіжку. Після одної з ігор Дейв почав мене вітати: „Твоя Україна здобула незалежність!"

– Ви тоді вже вважали її своєю?

– Я народився в Росії, однак саме в Києві провів двадцять чи не кращих у своєму житті років, закохався в це місто, тому вважаю його рідним. До речі, ще в 1986 році один із опікунів „Сокола" сказав: „Невдовзі збірна України під вашим керівництвом виступатиме окремою командою на Олімпійських іграх".

– Сьогодні це – реальність, ось тільки підготування до першої в історії Олімпіяди йде не так, як хотілося б.

– Так, цими днями ми плянували взяти участь в товариському турнірі в Латвії, однак в останній момент змагання були скасовані. Є й кадрові проблеми – два російські клюби не відпустили п'ятірку наших кандидатів до збірної, змусивши гравців підписати заяви з відмовою виступати за збірну, аби не перевищувати леґіонерський ліміт.

– Ви заможна людина?

– Дивлячись з чим порівнювати. На тлі контрактів російських тренерів я – жебрак. Порівнюючи з наставниками українських клюбів – я забезпечена людина.

Орієнтування

Вдруге поспіль володарем Чаші світу з паркового орієнтування став 29 жовтня українець Юрій Омельченко. Після перших трьох етапів лідер українського орієнтування йшов другим. Переможний ривок 30-річний чернівчанин зробив на чотирьох етапах серії „Golden final", два з яких він виграв – у китайському місті Найнінгу та в Сеулі. Остаточно свій другий тріюмф вихованець заслуженого тренера України Дениса Тищука завершив срібною нагородою на заключному етапі Світового паркового туру, який, як і передостанній, відбувся у столиці Південної Кореї.

Волейбол

В европейському турнірі за Чашу ЕКВ українські команди зазнали першої поразки: 12 листопада вийшов з боротьби макіївський клюб „Зарево", який за сумою двох ігор поступився латвійському клюбові „Поліурус" – 3:2 (25:17, 24:26, 25:27, 25:21, 15:12).

До наступного кола прийшла харківська команда „Юракадемія", яка перемогла кіпрську команду „Саламіна" – 3:0 (25:17, 25:22, 25:9).

Ручний м'яч

10-11 листопада відбулися ігри за европейські чаші у чоловіків. У боротьбі за Чашу ЕГФ чемпіони України – гандболісти запорізького ЗТР, в першій грі третього кола переграли на виїзді шведську команду „ІФК" з рахунком 26:19.

Ще один представник України – клюб „Світлотехнік" поступився у змаганні за Чашу володарів чаш французькому „Монпельє" з рахунком 29:12 і втратив шанси на продовження боротьби.

**Пожертви на розвиток спорту в Україні просимо надсилати до УСЦАК на адресу:
680 Sandford Avenue, Newark, NJ 07106.**

Веселих Свят!

Привітайте Ваших рідних, друзів та приятелів з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ РОКОМ!

БОЖОГО БЛАГОСЛОВЕННЯ, ЩАСТЯ, ЗДОРОВ'Я, ДОБРОБУТУ!

„Свобода" радо принесе Ваші побажання на своїх сторінках у всі куточки світу, де живуть українці!

ДАТИ ВИДАННЯ СВЯТОЧНИХ ЧИСЕЛ ТИЖНЕВИКІВ

	Новий стиль	Старий стиль
Свобода	**14 грудня**	**28 грудня**
The Ukrainian Weekly	**16 грудня**	**30 грудня**

Оголошення приймаємо до 4 грудня 2001 р.

СПЕЦІЯЛЬНІ ЦІНИ НА ПОЗДОРОВЛЕННЯ

1/12 стор.	35	дол.
1/8 стор.	50	дол.
1/4 стор.	100	дол.
1/2 стор.	200	дол.
ціла стор.	400	дол.

У справі оголошень звертайтеся до:
Марійки Осціславської, тел.: **(973) 292-9800, ext. 3040**
або до
Володимира Гончарика, тел.: **(973) 292-9800 ext. 3041**
Fax: (973) 644-9510 • E-mail: svoboda@att.net
Чеки виписувати на адресу:
Svoboda або The Ukrainian Weekly, 2200 Route 10,
P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Щоб Ваше привітання прийшло вчасно, вишліть його до „Свободи" **СЬОГОДНІ**

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
ВІДСОТКИ НА ПЕНСІЙНІ ГРАМОТИ
ВІД 1 ЖОВТНЯ 2001 р.

Одноразові і гнучкі пенсійні пляни Відсотки в першому році – нові аплікації (відсотки гарантовані на один рік)	6.00%
Одноразові і гнучкі пенсійні пляни (ІСНУЮЧИХ ГРАМОТ) $100,000.00 або більше	5.50%
$50,000.00 – $99,999.99	5.25%
$100.00 – $49,999.99	5.00%
Гнучка 10 пенсійна грамота (в другому році)	5.25%

Не ризикуйте своїми пенсійними фондами. Біржа іде в гору і в долину, але Ваші пенсійні фонди повинні бути забезпечені проти таких змін. Пенсійні грамоти УНС запевняють Вам постійний зріст.
За інформаціями про наші пенсійні пляни телефонуйте безкоштовно на:

1-800 253-9862 дод. 3013
e-mail Sales@unamember.com

ДЕШЕВЕ ТЕРМІНОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Життєве забезпечення – це ще одна необхідність в житті. Хоча багато людей не любить платити за життєве забезпечення, це одначе є конечністю. Основним чинником, який треба брати до уваги, купуючи часове (термінове) забезпечення – це захист доходу, який кожна родина неспроможна придбати.

За останніх кілька років ціни на термінове забезпечення знизилися. Ніхто не може передбачити, як довго цей напрям буде продовжуватися. Під цю пору наші ціни термінового забезпечення є найнижчими у нашій 107-річній історії.

Тепер є найкращий час набути термінове забезпечення в УНСоюзі.

Ми заохочуємо Вас порівняти наші ціни з цінами наших конкурентів,

5-Year Level Term Life Insurance: Monthly Rates

UNA RATES:
FEMALE NON-SMOKER

	$100,000		$175.000		$250.00	
AGE	UNA	COMPETITOR	UNA	COMPETITOR	UNA	COMPETITOR
25	$11.19	$12.00	$17.94	$20.25	$24.69	$28.50
35	$11.19	$17.00	$17.94	$29.00	$24.69	$41.00
40	$13.19	$20.00	$21.44	$34.25	$29.69	$48.50
45	$17.19	$27.00	$28.44	$46.50	$39.69	$66.00
55	$34.19	$57.00	$58.19	$99.00	$82.19	$141.00

MALE NON-SMOKER

	$100,000		$175.000		$250.00	
AGE	UNA	COMPETITOR	UNA	COMPETITOR	UNA	COMPETITOR
25	$12.19	$14.00	$19.16	$23.75	$27.19	$33.50
35	$12.19	$19.00	$19.16	$32.50	$27.19	$46.00
40	$15.19	$23.00	$24.94	$39.50	$34.69	$56.00
45	$21.19	$33.00	$35.44	$57.00	$49.69	$81.00
55	$45.19	$100.00	$77.44	$174.25	$109.69	$248.50

Забезпечуючи себе в УНСоюзі ви не тільки покращуєте свій фінансовий стан, але ви отримуєте користі, які жоден конкурент вам не пропонує.

Український Народний Союз уділяє своїм членам стипендії, видає дві тижневі газети („Свободу" та „Український Тижневик"), для вигоди своїх членів вдержує оселю Союзівка, яка знаходиться у Кетскильських горах стейту Нью-Йорк та дає допомогу на місцеві народні та добродійні цілі.

За додатковими інформаціями у справі термінового забезпечення просимо контактуватися з місцевими секретарями відділів або телефонувати до Головної Канцелярії: **1-800-253-9862 додатковий 3013**

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ – ВИБЕРІТЬ – СВОБОДУ'!
НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ

Передплата на рік лише 55 дол.

ЯКЩО ВИ ХОЧЕТЕ

- ❖ ощаджувати гроші на вищі відсотки
- ❖ позичати гроші на менші відсотки
- ❖ мати приємну та професійну обслугу своєю рідною мовою
- ❖ розпочати кредитну історію з VISA CARD
- ❖ переслати гроші через Western Union
- ❖ для зберігання цінних паперів ви можете використовувати „safe deposit boxes"

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

ПОЛАГОДИТЬ ВСІ ВАШІ ФІНАНСОВІ СПРАВИ

Головне бюро:
215 Second Ave. (between 13th & 14th St.), New York, NY 10003
Tel.: 212 533-2980 • Fax: 212 995-5204

Філії у Нью-Джерзі:
35 Main St., S. Bound Brook, NJ 08880
Tel.: 732 469-9085
691 Roosevelt Ave., Carteret, NJ 07008
Tel.: 732 802-0480

UKRAINE A CONCISE ENCYCLOPÆDIA

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошевим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Мешканці Нью-Джерзі підлягають 6%-му податкові.

ЗМІНА АДРЕСИ

❑ **„Свобода"** ❑ **„The Ukrainian Weekly"**

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

КАТАЛОГ КНИЖОК

Автор і назва	Ціна в доларах
Академія Наук України. Інститут Економіки. Економіка України: минуле, сучасне і майбутнє. Матеріяли Першого конгресу Міжнародної української економічної асоціяції (українською і англійською мовами). Київ, Наукова думка, 1993, стор. 356.	12.00
Винниченко, Ігор. „Україна 1920-1980-их". Депортації, заслання, вислання. Київ, видавництво „Рада", 1994 р., стор. 125.	3.50
Героїчний епос українського народу. Хрестоматія. Навчальний посібник. Київ, видавництво „Либідь", 1993 р. Тв. обкл. стор. 431.	12.00
Голод, Марія-Анна. „Янгол у наймах". Старосвітські легенди. Київ, видавництво „Рада", 1995 р., стор. 77.	2.50
Горлач, Степан. „Хрестини незалежності". Київ, видавництво „Рада", 1994 р., стор. 190.	6.00
Горохович, Антоніна. „Батьки і діти". Вінніпеґ-Торонто, 1990 р. Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада, стор. 176.	8.00
Грушевський, Михайло. „Як жив український народ". (Українське відродження). Для середнього шкільного віку. Київ, видавництво „Веселка", 1992 р., стор. 110.	3.00
Домашевський, Микола. Історія Гуцульщини. Том III. Гуцульський Дослідний Інститут, Чикаго, 1986, стор. 442.	25.00
Знаки. 155 стародавніх українських вишивок. Видавництво „Соняшник", Київ, 1992 р. Великий формат. М. обкл. Стор. 72.	8.00
Іванис, Василь. „Симон Петлюра – Президент України". Друге видання Коштом Миколи Кушніренка, США. Київ, „Наукова думка", 1993 р. Твр. обкл., стор. 268.	15.00
Камінський, Анатоль. На перехідному етапі. „Гласність, перебудова і демократизація на Україні". З передмовою Мирослава Прокопа. Мюнхен, 1990. стор. 624.	12.00
Кацавець Г. і Паламар Л. „Мова ділових паперів". Навчальний посібник для студентів. Київ, „Либідь", 1994 р., стор. 208.	5.00
Коссак Орест. Англо-український словник з інформатики та обчислювальної техніки. Словник містить понад 15,000 термінів з інформатики, комп'ютерних технологій та інженерії. Стор. 304. Тв. обкл.	11.00
Коссак Орест і Кравець Роман. Англо-український і українсько-англійський словник-довідник з телекомунікації. Понад 4,000 термінів. Львів СП „Бак" 1996 р., стор. 248, тв. обкл.	10.00
Кошиць, Олександр. Спогади. Київ, видавництво „Рада", 1995 р. Тв. обкл. Стор. 385.	15.00
Луцький, Юрій. Листування з Євгеном Сверстюком. Українське незалежне видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка. Балтимор-Торонто, 1992 р. М. обкл. Стор. 89.	4.00
Міфи давньої Індії. Для старшого шкільного віку. Упорядкування, переказ із гінді, післямова Степана Наливайка. Малюнки Миколи Пшінки. Київ, „Веселка", 1992. Великий формат. Тв. обкл. Стор. 200.	15.00

Адреса: SVOBODA, BOOKSTORE

2200 Route 10 West, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЙОСИФ ПРОКОПОВИЧ член УНС Відд. 161. Помер 17 серпня 2001 р. на 86-му році життя. Нар. в 1915 р. в Клівленді, Огайо. Членом УНС став в 1933 р. Залишив у глибокому смутку дочку Франсіс і двох синів Самюеля і Давида. Похорон відбувся 20 серпня 2001 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Амбрідж, Па.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

АНДРІЙ ПРИТИСКАЧ член УНС Відд. 367 Т-ва „Запорозька Січ" в Рочестері, Н.Й. Помер 11 вересня 2001 р. на 77-му році життя. Нар. в 1924 р. в Україні. Членом УНС став в 1961 р. Залишив у глибокому смутку дружину Анну, синів Андрія і Йосифа, 5 внуків і брата в Польщі. Похорон відбувся 15 вересня 2001 р. на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

КАТЕРИНА ВІТЕНКО член УНС Відд. 56 Т-ва св. Івана Хрестителя. Померла 25 серпня 2001 р. Членом УНС стала в 1982 р. Похована на цвинтарі Mt. Calvary у Wheeliri, WV.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ФОСТЕК член УНС Відд. 355 Т-ва „Запорозька Січ" в Ст. Джозеф, Мізурі. Померла 12 вересня 2001 р. на 78-му році життя. Нар. в 1923 р. в Україні. Членом УНС стала в 1969 р. Залишила у глибокому смутку двох дочок з родинами і чотирьох синів з родинами, 15-ох внуків і дев'ять правнуків, двох братів і одну сестру в Україні. Похорон відбувся 17 вересня 2001 р. на цвинтарі Мт. Олівет в Ст. Джозеф, Мізурі.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ВІКТОР СТРАМАЙТІС член УНС Відд. 78 Т-ва св. Миколая в Тенерсвілл, Па. Помер 29 вересня 2001 р. на 78-му році життя. Нар. в 1923 р. в Тенерсвілл, Па. Членом УНС став в 1982 р. Залишив у глибокому смутку дружину Алму, двох синів і трьох дочок. Похорон відбувся 3 жовтня 2001 р. на цвинтарі в Піттсбурзі, Па.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ОЛЕНА КУШНІРЧУК член УНС Відд. 245 Т-ва „Запорозька Січ" в Трентоні, Н.Дж. Померла 9 жовтня 2001 р. на 60-му році життя. Нар. в 1941 р. в Космачі, Україна. Членом УНС стала в 1967 р. Залишила у глибокому смутку донечку Оксану та трьох синів Володимира, Ігоря і Ореста. Похорон відбувся 13 жовтня 2001 р. на цвинтарі св. Марії в Трентоні, Н. Дж.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ЮРІЙ Е. СИКІС член УНС Відд. 259 Т-ва Holy Virgin в Чикаго, Іл. Помер 24 квітня 2001 р. на 54-му році життя. Нар. в 1947 р. в Чикаго, Іл. Членом УНС став в 1981 р. Залишив у глибокому смутку родину і друзів. Похорон відбувся 23 квітня 2001 р. в Чикаго, Іл.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЕМІЛЬ ЛАСТОВКА член УНС Відд. 461 Т-ва ім. Івана Мазепи у Welland, ON, Canada. Помер 3 жовтня 2001 р. на 70-му році життя. Нар. в 1932 р. у Воле Кричевскій, Україна. Членом УНС став в 1970 р. Залишив у глибокому смутку дружину Ядвігу, дочку Анну, синів Теодозія, Йосифа і Михайла. Похорон відбувся 6 жовтня 2001 р. на Holy Cross Cemetery у Welland ON, Canada.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

АНДРІЙ ТОВТ член УНС Відд. 163 Т-ва „Єдність" у Філядельфії, Па. Помер 22 вересня 2001 р. на 86-му році життя. Нар. в 1915 р. в Україні. Членом УНС став в 1976 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію, сина Богдана, дочку Соню, трьох внуків. Похорон відбувся 26 вересня 2001 р. на цвинтарі Lawnview, Rockledge, PA.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

КАТЕРИНА БРУДЕР член УНС Відд. 288 Т-ва св. Димитрія у Бетлегем, Па. Померла 3 жовтня 2001 р. на 88-му році життя. Нар. в Nazareth, PA. Членом УНС стала в 1930 р. Залишила у глибокому смутку двох внуків. Похорон відбувся 10 жовтня 2001 р. на Holy Savior Cemetery в Bethlehem, PA.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

У світлу пам'ять Олени Глібович

10 вересня згасла свічечка долі чудової української людини. Перейшла у засвіти, по довгій і тяжкій недузі, прийнявши найсвятіші Тайни, ревна парафіянка і довголітня дириґентка церковного хору катедрального храму св. Йосафата в Торонто, вірна дочка українського народу, добра мати і бабуня св. п. Олена Глібович, з роду Арделян. Народжена 20 травня 1923 року у Великім Бичкові на Закарпатті. Там пройшли її молоді літа.

Гімназію закінчила в Празі, там була ученицею і асистенткою Олександра Кошиця, диригента славного хору. У 1942 році в Берліні студіювала в консерваторії, диригувала церковним хором українців-еміґрантів.

У 1945 році в таборі Бургдорф, Німеччина, одружилася з Петром Глібовичем, там же народилася їхня доня Іванка, з якою у 1947 році прибули до Канади, до міста Торонто.

Талант і незвичайне почуття обов'язку ставлять Олену Глібович на провідні місця в організаційному житті української громади. Обдарована мистецькими здібностями і любов'ю до української пісні, стає засновницею мистецького ансамблю „Верховина", при співпраці знаного музиколога і акомпаньятора Стефанії Жовнір-Клос. Попрацювали разом 30 років, записали багато платівок, здійснили багато виступів в Канаді і поза її межами. Рівночасно стає диригентом жіночих хорів „Арфа" і „Явір".

Олена Глібович була також активним членом редакційної колегії часопису „Гомін України", дописувала на музично-хорові теми, членом Мистецької фундації КУМФ. Довгі роки була дикторкою української радіопрограми, організатором Мистецької комісії при відділі КУК у Торонто, членом і керівником Мистецької референтури при Провінційній раді КУК, якого довголітнім головою був її чоловік д-р Петро Глібович. Завдяки його старанням, Провінційний уряд Канади дав дозвіл на проведення Українського „Дня Спадщини" на чудовому острові Онтаріо-Плейс.

Протягом багатьох років, завдяки „Дню Спадщини", завдяки жертвенній праці Провінційної Ради КУК д-ра Глібовича і його дружини Олени, українська громада мала змогу пропаґувати українську культуру поза межами рідного краю. Останніми, неначе прощальними виступами Олени Глібович перед торонтською публікою були два релігійні концерти збірних хорів Торонто, якими вона дириґувала, з нагоди нового тисячоліття – у лютому ц. р. Вірність ідеалам служіння Богові і Україні кріпили її духові і фізичні сили.

Українська громада своєю масовою присутністю під час Панахиди належно оцінила взірцеве життя покійної. Церква св. Йосафата була вщерть виповнена парафіянами і представниками організацій, при участі духовенства – о. І. Барщика, о. митр. о. Гошуляка, о. Б. Сліпого і Владики Кир Романа Даниляка.

Під звуки церковних дзвонів жалібна громада в супроводі о. І. Барщика відпровадила покійну на вічний спочинок на цвинтар Парк Лавн, де щирими словами прощала свою товаришку шкільних літ Марія Балтарович.

Тризна відбулася у церковній залі св. Йосафата. Господинею була голова СФУЖО Оксана Соколик. У своєму прощальному слові, крім висловів співчуття дочці Марічці і родині, яскраво підкреслила усі добрі прикмети покійної.

Зі словами співчуття і подяки за велику працю покійної виступали Марія Шкамбара – від КУК, Марія Підкович – від УНО і Братніх організацій, Ірина Вжесневська – від КУМФ, Стефанія Жовнір-Клос – від Комітету українок Канади і співачок „Верховини", Дарія Гошуляк – від хору катедрального храму, сестра Вікторія – від Чину Непорочного Зачаття Діви Марії і Юрій Шанта – від закарпатців.

На кінець дочка Марічка і її чоловік д-р Степан Данкен подякували присутнім за участь в похоронах, за щедрі пожертви, за квіти і за співчуття. Під час тризни переведено збірку в пам'ять Олени Глібович, на фонд Шевченківської фундації. Збірка дала суму 1,310 дол. Друга збірка, заходом Світової ради суспільної служби при СКУ ім. Петра і Олени Глібович, на Стипендійний фонд студентам Музикології в Україні зібрала 2,415 дол. Збірку переводили Володимира Лучків і Анна Шепетик.

Погасло життя, але не погаснуть високі ідеали. Нехай канадська земля буде їй пухом. Вічна їй пам'ять!

Дарія Темник

У Львові помер Андрій-Ждан Новаківський

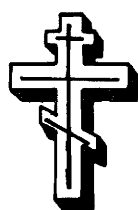

Зі Львова прийшла сумна вістка, що там 25 жовтня помер, на 54-му році життя, Андрій-Ждан Новаківський, відомий архітектор, мистецтвознавець, колишній директор Національного музею у Львові, особливий опікун спадщини свого діда Олекси Новаківського.

Він працював у 1980-1983-их роках головним архітектором проєктів Львівської комплексної архітектурно-реставраційної майстерні, а з 1983 по 1994 рік очолював Національний музей міста Львова. Саме завдяки його зусиллям музей отримав знову назву Національний (ім'я, яке дав йому Митрополит Андрей Шептицький). А. Новаківський брав також участь у створенні Української комісії міжнародної ради музеїв, був ентузіястом співпраці усіх українських музеїв в Україні та в діяспорі. Це дало йому причину відвідати США у 1992 році та нав'язати співпрацю з Українським музеєм в Нью-Йорку, як також із іншими мистецькими організаціями. В часі відвідин брав участь у відкритті двох мистецьких виставок в Українському Інституті Америки та був гостем „Свободи", де появилося довше інтерв'ю із ним.

У 1996 році заснував і очолив фонд „Олекса Новаківський та його мистецька школа", а в 2000 році видав книжечку про свого батька „Ярослав Новаківський". Покійний архітектор-мистецтвознавець залишив у скорботі дружину Анну та троє дітей – Данила, Дзвінку і Олексу.

О. К.

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ У ГАРТФОРДІ
з глибоким смутком повідомляє усе пластунство та українську громаду, що в п'ятницю, 24 серпня 2001 р. відійшов на ВІЧНУ ВАТРУ

бл. п.

пл. сен. керівництва

ВОЛОДИМИР ЛУЧКАНЬ

нар. 3 березня 1908 р. в місті Радивилові на Волині, співзасновник станиці Гартфорд, член Куреня ім. Тисовського.

Покійний друг Володимир був членом Пласту від 1918 р., активний в тайному Пласті на Волині, перший станичний організатор Пласту в Авґзбурґу, Німеччина, співорганізатор першого міжкрайового Пластового З'їзду в Авґзбурґу в 1946 р. Переїхавши до США був співзасновником станиці у Гартфорді. Кількалітній виховник, ініціятор закупу оселі Бобрівка, організатор таборів на Бобрівці, голова Окружної Таборової Комісії.

Громадський діяч, член Українського Народного Союзу, довголітній секретар місцевого відділу УНСоюзу у Гартфорді, завжди відданий рідній Україні, працював до кінця життя для української справи. Підтримував і допомагав Олімпійським спортовцям в Україні. Провадив збірки та допомагав церквам на Волині.

За геройські чини під час Другої світової війни був відмічений у United States House of Representatives. Назначений гетьманом Павлом Скоропадським начальником Гетьманського Руху. Завжди віруючий в Бога і Україну, завжди пластун, провадив життя за ідеалами краси, правди і справедливости.

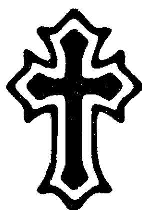
Похований на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ був відправлений Парастас в православній церкві св. Володимира в Гартфорді.

Вічна Йому пам'ять!

В пам'ять покійного Друга Лучканя станиця перевела збірку на ПЛАСТ В УКРАЇНІ. Хто бажав би долучитися до збірки, просимо висилати пожертви безпосередньо на слідуючу адресу:

PLAST CONFERENCE, INC., c/o Dr. George Slusarczuk,
67 Bayberry Dr., Monroe, NY 10950-5607.

З жалем повідомляємо, що 6 листопада 2001 р. померла у Львові, Україна, на 58-му році життя наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА і БАБЦЯ

бл. п.

МАРТА ЛИПА ГУМЕНЕЦЬКА

дочка покійних д-ра Юрія Липи і Галини Захаріясевич Липи.

ПОХОВАНА на Личаківському цвинтарі у Львові.

Залишила у смутку:

чоловіка	– ВОЛОДИМИРА у Львові
синів	– ТАРАСА, ПАВЛА, МАКСИМА з родинами у Львові
сестру	– ІВУ ЛИПУ
двоюрідну сестру	– ГАЛИНУ БАРАННИК з Кінгстону, Н.Й.

та ближчу і дальшу родину в Україні.

Вічна Їй пам'ять!

П О Д Я К А

З волі Всевишнього після довгої і тяжкої недуги відійшов у вічність 16 серпня 2001 р.
на 77-му році свого трудолюбивого життя в Ньюйоркській лікарні
наш дорогий і невіджалуваний МУЖ, ТАТО, БРАТ і КУЗИН

бл. п.

проф. д-р ПЕТРО ҐОЙ

Похоронні відправи відбулисля 18 і 19 серпня 2001 р., а 20 серпня Покійний був похований на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Покійний народився в с. Михайлівці Підгаєцького повіту.

Родина складає сердечну подяку парохові церкви св. Юра в Нью-Йорку о. Лаврентієві Лавренюкові за відправу Панахиди в суботу, 18 серпня і Парастасу в неділю, 19 серпня 2001 р. в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку.

За відправлення Служби Божої в церкві св. Юра в понеділок 20 серпня і за прощальне слово.

Щиро дякуємо Ані Бачинській за прекрасно відспівану Службу Божу в день похорону і всім, хто їй помагав.

Щиро дякуємо похоронному заведенню Петра Яреми, власникам Луїсу Найґро і Роберту Буріттa за взірцеве полагодження всіх справ, пов'язаних з похоронами.

Наша щира подяка о. Збіґнєву Бжезіцкому, який відправив Панахиду і запечатав гріб на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Сердечна подяка д-рові Володимирові і Анні Рак, мґр. Теодорові Воляникові, мґр. Іванові Кобасі та Марії Пятці, які були з нами від першої хвилини нашого горя і допомагали нам.

Щира подяка мґр. Теодорові Воляникові, який зайнявся проведенням прощальних промов 18 і 19 серпня та організуванням транспортації на цвинтар.

Щиро дякуємо всім, хто виголосив прощальні слова в похоронному заведенні:

Оксані Луцькій – від Фундації УВУ, мґр Іванові Кобасі – „св. п. Петро Ґой, як громадський діяч", Світлані Ященко – „наш стрийко", мґр. Миколі Грицковянові – від студійної програми „Стежками батьків по Европі", інж. Миколі Галіву – „св. п. Петро Ґой, як товариш", пл. сен. Володимирові Корназі – від куреня „Лісові Чорти", проф. Мирославові Лабуньці – від неприсутнього ректора УВУ Леоніда Рудницького і від земляків мґр Володимира Леника, Григорія Комаринського, які проживають в Німеччині, і від себе, мґр. Іванові Буртикові – від УККА, мґр Теодорові Воляникові – „св. п. проф. д-р Петро Ґой, як довголітній голова Фундації УВУ". На цвинтарі прощав св. п. Петра Ґоя мґр Теодор Царик з Вашінґтону.

Щиросердечна подяка всім, хто зложив на Служби Божі:

Володимир і Анна Рак, Любомир і Стефанія Гуменюки, 1-ий Відділ СУА, Олександра Кіршак, Евген і Дарія Ґановські, Марія Зачка, Тарас Гірняк, Стефанія Чорна, Наталія і Андрій, Параскевія Сусь, Розалія Стадник, Люба Ярема, Володимир і Володимира Васічко, Текля Гнатишин, Петро і Ева Гарайди, Марія і Корнель Василик, Анна Кусніpчук, Лідія і Ярослав Черник, Оксана Луцька, Ева Ґорон, Марія Пятка, Микола і Зірка Галів, Оля Кучма, Михайло і Лідія Фурда, Марія Борковська, Теодор і Мирося Малиняк, Дарія Ракуча, родина Фамуляк, Орися Стрижак, Василь і Ганя Сєрант, Теодор Павелчак, В. М. Біланюк, Зеновій і Тамара Ґой, Теодор і Тереса Царик, Евген і Леся Обаранець, Таня Осадца і Світлана Ященко, Соня Вацик, Оля Ковалишин, Антоніна Венгринович, Надія Савчук, Марія Федірко, Міля Цяпа (Тернопіль), Галя Солятицька (Тернопіль), Марія Дорож (Львів), родина Колісників (Львів), Анна Ґой з родиною (Англія), Марія Коваль, Петро і Марія Гусак, Катруся Папуга.

Щира подяка за надіслані квіти від:

Фундації УВУ, Володимира іАнни Рак, Оксани Луцької, Олі Алексаєвої, Українського Вільного Університету, сестри Мілі Цяпи з родиною з Тернополя, сестри Галі Солятицької з родиною з Тернополя, родини з Отинії: Сеньковичів і Лисків, Андреї Одежинської, Scaccio Family, Ruder Construction, Inc.

В св. п. проф. д-ра Петра Ґоя родина і друзі зложили пожертви на стипендії

УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ через ФУНДАЦІЮ УВУ

в Нью-Йорку, якої св. п. Покійний був 24 роки головою.

	2,000 дол.	дружина Леся, діти Маруся і Юрій з дружиною Шерил;
	800	д-р Моцюк Ярослав і Ірена;
по	100	Бабюк Мирон і Уляна, Васічко Володимир і Володимира, інж. Івашків Евген і Евгенія, інж. Качор Богдан і Іванна, Лесик Ігор, інж. Оберишин Ярослав і Галя, інж. Огар Василь і Оксана, Процик Володимир, 1-ий Відділ СУА (на стипендії в Україну), Чорна Стефанія;
по	50	Бакалець Марія, Борковська Марія, Буртик Іван і Оля, мґр Воляник Теодор, мґр Гуменюк Любомир і Стефанія, мґр Кобаса Іван і Лідія, Косович Дмитро і Стефанія, проф. Мирослав Лабунька, інж. Маґун Володимир і Лідія, Никифорук Василь, Озарків Григорій, Окружна Управа СУА в Нью-Йорку, Сливка Оля і Григорій, Степаненко Галина, пол. Футала Лев і Галя, д-р Футей Богдан і Мирося, Цапар Ірена, Царик Теодор і Тереса, інж. Шмігель Мирослав і мґр Надія;
по	30	інж. Шпонтак Михайло і Віра, Юзенів Олександра;
по	25	Баран Михася, Березовська Віра, Єнсен Галина, Корнага Володимир, Навроцький Юрій і Христя, Палій Микола, Цвях Михайло, Ціґаш Галина;
по	20	Лозинська Марія, д-р Марченко Іван, Натина Анна;
	10	Гусак Марія і Петро;

1,000 нім. марок д-р проф. Микола і Таня Шафовал.

Разом 4,230 дол.+1,000 нім. марок

В св. п. проф. д-ра ПЕТРА ҐОЯ, родина і друзі зложили:

НА „НАЦІОНАЛЬНУ ТРИБУНУ":

100 дол. Леся Ґой;
50 Іван Кобаса;
25 Людмила Костик;
20 Марія Пятка.

Разом 195.00 дол.

НА ПЛАСТОВИЙ ЖУРНАЛ „ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ" В УКРАЇНІ:

100 дол. Леся Ґой;
50 Іван і Стефанія Сєрант.

Разом 150.00 дол.

НА ПЛАСТ В УКРАЇНІ:

250 дол. Ігор і Сузанна Рак;
200 Володимир і Анна Рак
100 Андрій і Таїса Рак;
50 Марта Данилюк;
30 Микола і Іванна Чировські;

Разом 630.00 дол.

НА ЛІЦЕЙ св. ЙОСАФАТА В БУЧАЧІ:

по 50 дол. Андрій і Лідія Закревський, Оля Гаєцька.

Разом 100.00 дол.

НА СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД ЧЕРЕЗ 1-ий ВІДДІЛ СУА:

200 дол. Леся Ґой.

НА ЖУРНАЛ „ЛЕМКІВЩИНА":

100 дол. Леся Ґой;
50 Стефан і Марія Дупляк.

Разом 150.00 дол.

НА ПОТРЕБИ ЦЕРКВИ св. ЮРА В НЬЮ-ЙОРКУ:

500 дол. Леся Ґой.

НА СТИПЕНДІЇ ДЛЯ СЕМІНАРІЇ СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО У СТЕМФОРДІ:

500 дол. Леся Ґой.

НА ПОТРЕБИ УККА:

500 дол. Леся Ґой.

НА ПОТРЕБИ ОКРУЖНОЇ УПРАВИ СУА В НЬЮ-ЙОРКУ:

100 дол. Леся Ґой.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „НАШЕ ЖИТТЯ":

100 дол. Леся Ґой.

НА БУДОВУ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ В НЬЮ-ЙОРКУ:

500 дол. Леся Ґой;
100 Микола і Зірка Галів.

Разом 600.00 дол.

НА ПОТРЕБИ КУРЕНЯ „ЛІСОВІ ЧОРТИ" В НЬЮ-ЙОРКУ:

100 дол. Леся Ґой.

НА ЖУРНАЛ „ПАТРІЯРХАТ":

по 50 дол. Галя Поритко, Леся Ґой.

Разом 100.00 дол.

Щира подяка всім, які згадали Покійного на тризні після похоронів. Також на тризні були відчитані надіслані співчуття від Владики Василя Лостена (США) і Владики Єфрема Кривого з Бразилії, від сестер Покійного з Тернополя д-р Мілі Цяпи з родиною і інж. Галі Солятицької з родиною; від родини з Івано-Франківська; з Львівського Національного університету ім. Івана Франка; від проф. Анатолія Карася зі Львова; від УККА за підписом Президента Михайла Савківа мол. і директора бюра УККА Тамари Ґалло; Стефанії Чорної; Народного Руху з Тернополя; НТШ зі Львова; за підписом проф. Олега Романів і проф. Олега Купчинського; від колективу університету „Львівський Старопігіон" за підписом проф. Михайла Костицького і проф. Романа Мокрика; від проф. Ярослава Кміт; від проф. Тараса Салиги зі Львова; від Сенату УВУ з Мюнхену за підписом проф. д-ра Миколи Шафовала; від д-ра Петра і мґр Лідії Матіяшек з Києва; від проф. Ярослава і Оксани Розумних з Канади; від Ліцею св. Йосафата Бучач за підписом о. ігумена Івана Майковича; від професорів Львівського Національного університету; ректора івана Вакарчува, проректора Петра Стецюка, декана Тараса Салиги, завідуючого катедрою філософії проф. Анатолія Карася, проф. Дмитра Степовика, проф. Анатолія Погрібного, проф. Йосифа Лось, проф. Стефана Злупко. Це співчуття підписав декан Михайло Присяжний; від Оксани Маланчук-Рибак зі Львова; від Кредитівки „Самопоміч" в Нью-Йорку за підписом президента Богдана Кекіша і інж. Ярослава Оберишина головного фінансового; від проф. Олександри Ткач і проф. Володимира Косика з Франції; від УНСоюзу за підписом президента мґр Уляни Дячук і ґоловного секретаря Марти Лиско.

Щира подяка всім, хто надіслав співчуття – карточки та за телефонічні співчуття.

На тризні в 40-ий день родина і друзі зійшлися, щоби ще раз заспівати „Відлітають сірим шнурком...".

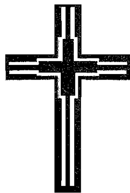
На тризні прощали св. п. проф. д-ра Петра Ґоя, ректор УВУ проф. д-р Леонід Рудницький, Оля Кушнір з Івано- Франківська, Володимир Процик від УАКРада, Оксана Луцька (спомин); проф. Володимир Стойко – від професорів-колег.

Дружина Леся Ґой, подякувала всім за участь у тризні і за те, що ще раз попрощали вірного сина України св. п. проф. д-ра Петра Ґоя.

Тризною провадив мґр Теодор Воляник, за що належиться йому щира подяка.

Родина просить згадати Покійного у ваших щоденних молитвах.

Глибоко вдячні
дружина ОЛЕНА-ЛЕСЯ
доня МАРУСЯ
син Юрій з дружиною ШЕРИЛ

З глибоким смутком повідомляємо, що 1 листопада 2001 р. відійшла у вічність, на 97-му році життя наша дорога
МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.

КАТЕРИНА МАЛЕЦЬКА

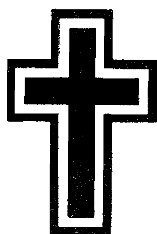
з роду КІТ

нар. 20 лютого 1905 р. в селі Залипя, Рогатинського повіту, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 5 листопада 2001 р. в церкві св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.
ПОХОРОНЕНА на церковному цвинтарі св. Андрія Первозваного біля мужа бл п. Йосифа Малецького.

Залишила в смутку:
дочку – МАРІЮ ЯРМОЛЮК з мужем ЄВФИМОМ
внучку – БОГДАНКУ з мужем СТІФОМ
правнуків – ТІМА і КЕНИ
та ближчу і дальшу родину в Америці, Канаді і в Україні.

Вічна Їй пам'ять!

З глибоким смутком повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що в четвер, 8 листопада 2001 р., на 82-му році життя, відійшов у вічність наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

бл. п.

НИКОЛА ПРОСКУРЕНКО

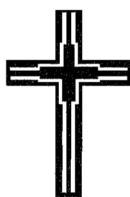
Нар. 17 грудня 1918 р.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 10 листопада 2001 р. в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Сиракюзах, Н. Й., а відтак на цвинтарі св. Івана Хрестителя.

В глибокому смутку залишилися:
дружина – МИХАЙЛИНА
син – РОМАН
донька – МАРУСЯ з мужем СТЕФАНОМ ВЕЛЬГАШОМ
внуки – САРА ПРОСКУРЕНКО
– ХРИСТЯ ПРОСКУРЕНКО
– ОЛЕНКА ВЕЛЬГАШ
– ТАЇСА ВЕЛЬГАШ
пранучка – ТЕРЕСА
та ближча і дальша родина в Америці, Арґентині і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів родина просить складати пожертви на
Children of Chornobyl Relief Fund,
272 Old Short Hills Road, Short Hills, NJ 07078

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що в суботу, 13 жовтня 2001 р. на 79-му році життя упокоїлась в Бозі наша дорога і незабутня ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п.

ЛЮБОВ СТЕЛЬМАХ

з дому СЕРДЮК

нар. 16 лютого 1923 р. в Бокові, Україна.

ПАРАСТАС відбувся 17 жовтня 2001 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Callanan, Hollywood, CA.
ПОХОРОННІ БОГОСЛУЖБИ відбулися в четвер, 18 жовтня 2001 р. в українській католицькій церкві Рождества П.Д.М. в Лос Анджелесі, Каліф., опісля на цвинтарі Forest Lawn Memorial – Hollywood, CA.

В глибокому смутку залишилися:
чоловік – ТЕОДОР
сини – ЮРІЙ з дружиною ДЕБРОЮ
– ОЛЕКСАНДЕР з дружиною ДЖІЛ
внуки – ЛІСА
– АДАМ
та ближча і дальша родина в Канаді і Україні.

Вічна Їй пам'ять!

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї найдорожчої і незабутньої ДРУЖИНИ

бл. п.

д-р ОЛЬГИ ПЕРЕСЛУГА-ПЛАКСІЙ

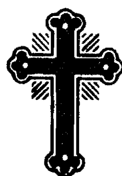
яка упокоїлася 22 листопада 2000 р.

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ

за спокій душі Покійної відправляються кожної середи (день смерти) в біжучому році в церквах

Р.П.Д. Марії, в Лос Анджелесі, Каліф., а також в римо-католицькій церкві св. Юди, у Вест Лейк Віллядж, Каліф.

Про молитви за спокій душі покійної Олі просить
муж МИКОЛА

Повідомляю громадськість, що 23 вересня 2001 р. померла

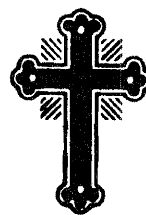
бл. п.

ТЕТЯНА ТЕРЛЕЦЬКА АНТОНОВИЧ

д-р медицини Віденського університету,
професор університетів Джорджтавн і Збройних Сил США,
завідуюча відділенням невропатології, Інституту патології Збройних Сил США (AFIP) у Вашінґтоні, дійсний член Української Вільної Академії Наук (УВАН), автор численних наукових праць і публікацій, співзасновник добродійної фундації Тетяни і Омеляна Антоновичів.

Похоронена в родинному гробівці на кладовищі – музею „Личаківський цвинтар" у Львові.

ОМЕЛЯН АНТОНОВИЧ

Ділимося сумною вісткою, що 21 жовтня 2001 р. відійшов у вічність, на 82-му році життя, наш найдорожчий ТАТО

бл. п.

ІВАН КРАЙНИК

нар. 19 грудня 1919 р. в Україні.

Залишилися в глибокому смутку:
сини – БОГДАН
– ОЛЕГ з дружиною АННОЮ
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

ПОХОРОН відбувся 25 жовтня 2001 р. на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Вічна Йому пам'ять!

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

M.S. TRAVEL

ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКА АГЕНЦІЯ

- квитки;
- запрошення;
- пакунки в Україну, Литву і Латвію;
- висилка грошей через РКО і Western Union;
- еміґраційні і нотаріяльні послуги;
- і інше.

626 W. St. Georges Ave., Linden, NJ 07036
Tel.: 908-587-2645 • 908-587-2646
Fax: 908-587-2644

Ремонтна фірма переробляє будинки, апартаменти, ставить „шідрак", стіни пластерує, вкладає плитки, міняє ванни і лазнички, відновлює старі і ставить нові підлоги і паркети. Робота добросовісна.
Тел.:(718) 366-5025 •(347) 693-4061 Тарас

ФІРМА ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки. Замовляйте новий каталог на 2001 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

Calls to UKRAINE
16.9 ¢/min
Any time
Great domestic rates. Great rates to other countries. We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 13.3 c/min.
For info call Long Distance POST:
1-800-449-0445
Call
WWW.LDPOST.COM

ARKA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Нью-Йорк/Київ/Одеса
510 дол.+tax (round trip)
375 дол.+tax (one way)
Н.Й./Львів
648 дол.+tax (round trip)
450 дол.+tax **(one way)**
Restrictions Apply
250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

ДРУКАРНЯ COMPUTOPRINT CORP.

МАРІЯ ДУПЛЯК – власник

Виконуємо друкарські роботи

- книжки
- журнали
- брошури
- коверти, канцелярійні друки
- візитівки
- весільні запрошення на різних мовах

35 Harding Ave, Clifton, NJ 07011
tel.: 973 772-2166 • fax: 973 772-1963
e-mail: computopr@aol.com

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ, ЯК ТАКОЖ КОМПЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашінґтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.. (908)789-1870;

• НА ПРОДАЖ •

На продаж книжка „Село Вербиця", спогади про Акцію Вісла. Автор ПЕТРО ЛЕВКО. Ціна 10 дол. Замовляти на адресу:
Peter Lewko, 36 Cedar Grove La., Somerset, NJ 08873

Мурований 3-поверховий будинок у м. Рудно, коло Львова, 9 кімнат, 2 лазнички, 2 гаражі, літня кухня. Огородження цегляне. Телефон, газ, світло, вода.
Тел.: (315) 475-2830

Корисне капіталовкладення у вічнозеленому Тексасі, 10 квартир (всі винаймлені) разом із одноповерховим будинком. 1 акр землі. Прихід 35 тисяч на рік. Ціна 207,000 дол.
Тел.: **(979) 743-4336**

• ДО ВИНАЙМУ •

Старша жінка пошукує студіо на першому поверсі, недалеко церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку. Може бути Мейплвуд, Мілбурн, Орандж.
Тел.: 1-518-883-6263 Анна Шедляк

• ПРАЦЯ •

Жінка з України шукає роботу по догляду за старшими людьми, дітьми, прибирання, допомога в домогосподарстві. Може працювати і в іншому штаті.
Тел.: (908) 852-8755

Українець, 55 років. В країні легально. Шукає працю по догляду за старшими особами, може займатися домом, або може бути компаньйоном
Тел.: (718) 336-4710

Українка, 54 роки, пошукує працю по догляду за людьми похилого віку. Має добрі рекомендації і досвід з попередньої роботи.
Тел.: (718) 853-1980 Люба

Українка 60 р. (медсестра), шукає працю по догляду за дітьми або особами старшого віку з проживанням в стейтах Нью-Джерзі або Нью-Йорк.
Тел.: (201) 486-7500

Чоловік з України, 55 років, пошукує будь-яку працю. Розгляне всі пропозиції.
Тел.: (718) 853-1980

Українка, 55 р. пошукує працю по догляду за дітьми або старшими людьми з проживанням.
Тел.: (732) 651-7831

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати – тільки з фірмою КАРПАТИ

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
протягом 2–7 днів
Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Европи американські доляри.

ПЕРЕСИЛКА ПАЧОК

ДОСТАВА ХАРЧОВИХ ПАЧОК
з каталоґу

ДОСТАВА ТРАКТОРІВ, АВТОМОБІЛІВ, ПОБУТОВОЇ ТЕХНІКИ ТА ЕЛЕКТРОНІКИ

На всі замовлення Ви отримаєте поквітовання від Ваших близьких.
Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення та за детальнішою інформацією.

Добре знана у Канаді
Та в Америці відома
Фірма наша вже віддавна
Служить людям чесно й справно.
Щирий сервіс, низькі ціни!
Хто ще краще про Вас дбає?

KARPATY

121 Runnymede Road, Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y4
Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662
e-mail: nsemczys@aol.com
www.karpaty.on.ca

Найкращі ціни на квитки
на всі авіялінії світу

Запрошення до Канади та США

Візи до України, Польщі та Росії

Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді

ВІДПОЧИНОК
на відомих курортах